

Utbildningsförvaltningen
Johanna Krantz
0171-625699
johanna.krantz@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Lokalbehovsplan Utbildningsförvaltningen (2020-2022, revidering 2022)

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tackar för rapporten.

Beskrivning av ärendet

Lokaler är den enskilt största tillgångensposten i kommunens balansräkning. Tillsammans med inhyrda lokaler svarar de för en betydande andel av kommunens verksamhetskostnader. Beslut om investeringar i form av ny, om- och tillbyggnad innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande där det är av största vikt att satsat kapital värdesäkras. För hållbara lokallösningar ska strävan vara att ta hänsyn till människa, verksamhet och teknik samtidigt med utveckling av nya arbetssätt, flexibla lösningar och samnyttjande av lokaler.

Lokalbehovsplanens syfte är att ge utbildningsförvaltningen i Enköping en plan för hur lokaler ska stödja, utveckla och bidra till att våra verksamheter når sina mål. Alla utbildningsförvaltningens lokaler skall vara ändamålsenliga, säkra, ha låg miljöpåverkan, kunna utnyttjas effektivt, vara flexibla och produceras till lägsta möjliga kostnad över tiden.

Lokalbehovsplanen skall ligga till grund för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens långsiktiga investeringsplanering.

Utbildningsförvaltningens lokalbehovsplan är ett strategiskt dokument som uppdateras och bearbetas årligen. Lokalbehovsplanen ligger därefter till grund för kommunens lokalresursplan och den investeringsplan som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattar beslut om. Lokalbehovsplan skrivs för en treårsperiod (2020–2022) och revideras varje år.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-09-29

Lokalbehovsplan 2022, daterad 2022-09-29

Linda Lindahl
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Johanna Krantz
Lokalsamordnare
Enköpings kommun

Kopia till:

Kommunledningsförvaltningen; ks.dia@enkoping.se

Lokalbehovsplan

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Namn
Telefon
email

Ärendenummer
Änr

Reviderad: 2022-10-19

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Lokalresursplanering i Enköpings kommun	1
2. Nämndens ansvarsområde	2
2.1. Syfte	2
2.2. Process för lokalanpassningar/Anpassningsåtgärder	2
3. Befolkningsprognos och lokalplanering	4
3.1. Befolkningsprognos.....	4
3.1.1. Befolkningsutveckling för olika verksamheter inom Utbildningsförvaltningen.....	5
3.2. Lokalplanering.....	6
3.3. Nyckeltal och jämförelser kolada.....	8
4. Förskola.....	10
4.1. Befolkningsutveckling för barn 0-5 år	11
4.2. Verksamheter och lokaler – nuläget, behov och planerade åtgärder	12
4.2.1. Korsängens placeringsområde.....	15
4.2.2. Enögla placeringsområde.....	16
4.2.3. Romberga placeringsområde.....	18
4.2.4. Bergvretens placeringsområde	20
4.2.5. Munksundets placeringsområde	21
4.2.6. Fjärdhundra placeringsområde.....	22
4.2.7. Hummelsta placeringsområde	24
4.2.8. Grillby placeringsområde	26
4.2.9. Skolsta placeringsområde	27
4.2.10. Lillkyrka placeringsområde.....	29
4.2.11. Örsundsbro placeringsområde	30
4.3. Framtida utveckling och pågående projekt.....	32
4.3.1. Framtida behov och utveckling.....	32
4.3.2. Pågående projekt.....	33
4.3.3. Framtida placeringar	34
5. Grundskola.....	35

5.1. Befolkningsutveckling för barn 6-15 år.....	35
5.2. Verksamheter och lokaler – nuläge, behov och planerade åtgärder.....	37
5.2.1. Örsundsbro placeringsområde.....	38
5.2.2. Skolsta placeringsområde	39
5.2.3. Korsängens placeringsområde.....	40
5.2.4. Fjärdhundra placeringsområde.....	40
5.2.5. Grillby placeringsområde	41
5.2.6. Lillkyrka placeringsområde	42
5.2.7. Enögla placeringsområde (lokaliserad i gamla Västerledsskolans lokaler).....	43
5.2.8. Bergvretens placeringsområde	43
5.2.9. Munksundets placeringsområde	44
5.2.10. Hummelsta placeringsområde.....	45
5.2.11. S:t Ilians placeringsområde.....	46
5.2.12. Romberga placeringsområde.....	47
5.2.13. Grundsärskolan.....	48
5.3. Framtida utveckling och pågående projekt.....	49
5.3.1. Framtida behov och utveckling.....	49
5.3.2. Pågående projekt.....	52
5.3.3. Framtida placeringar av grundskolor.....	52
6. Westerlundiska gymnasiet.....	53
6.1. Gymnasiesärskolan.....	56
7. Vuxenutbildningscentrum.....	57
7.1. Komvux, SFI, Lärvux	58
7.2. Yrkehögskola.....	58
7.3. Integrationsenheten.....	58
7.4. Arbetsmarknadsenheten (AME)	58
8. Giltighetstid och elevyta.....	59

1. Inledning

Lokaler är den enskilt största tillgångensposten i kommunens balansräkning. Tillsammans med inhyrda lokaler svarar de för en betydande andel av kommunens verksamhetskostnader.

Beslut om investeringar i form av ny, om- och tillbyggnad innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande där det är av största vikt att satsat kapital värdesäkras. För hållbara lokallösningar ska strävan vara att ta hänsyn till människa, verksamhet och teknik samtidigt med utveckling av nya arbetsätt, flexibla lösningar och samnyttjande av lokaler

1.1 Lokalresursplanering i Enköpings kommun

Det löpande arbetet under året behöver ske enligt en strukturerad och dokumenterad process som medger god samordning mellan berörda parter och tar hänsyn till fysisk planering, verksamhetsplanering och ekonomisk planering. För enskilda projekt behöver det finnas tydlig vision, effektmål (vad vill verksamheten uppnå på sikt), flöden, samband och ekonomiska kalkyler. Bilden nedan beskriver kommunens målbild inom arbetet med processtyrd planering. Arbetssättet implementeras och utvecklas löpande med start från 2018–2019.

Lokalbehovsplanerna från kommunens nämnder:

- Beskriver behovet på 5 – 10 års sikt baserat på bland annat befolkningsprognos, översikts- och detaljplaner, lokal- och verksamhetsbehov.

Fastigheternas status:

- Tillsammans med fakta om fastighetsbeståndet såsom teknisk status, energiförbrukning, arbetsmiljö och eventuella hyreskontrakts längd bildar detta underlag till kommunens lokalförsörjningsplan.

2. Nämndens ansvarsområde

Lokalbehovsplanens syfte är att ge utbildningsförvaltningen i Enköping en plan för hur lokaler ska stödja, utveckla och bidra till att våra verksamheter når sina mål. Alla utbildningsförvaltningens lokaler ska vara ändamålsenliga, säkra, ha låg miljöpåverkan, kunna utnyttjas effektivt, vara flexibla och produceras till lägsta möjliga kostnad över tid.

Lokalbehovsplanen ska ligga till grund för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens långsiktiga investeringsplanering.

Utbildningsförvaltningens lokalbehovsplan är ett strategiskt dokument som uppdateras och bearbetas årligen. Lokalbehovsplanen ligger därefter till grund för kommunens lokalresursplan och den investeringsplan som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattar beslut om.

Lokalbehovsplan skrivs för en treårsperiod (2020–2022) och revideras varje år.

2.1. Syfte

Lokalbehovsplanen ska ge en bild av den långsiktiga inriktningen vad gäller lokalförsörjning och förtydliga hur vi vill arbeta med elevvolym och lokalisering. Lokalbehovsplanen beskriver de processer som förvaltningen arbetar med, befintliga lokalers status, barn/elevprognoser och en analys av kommande behov och åtgärder.

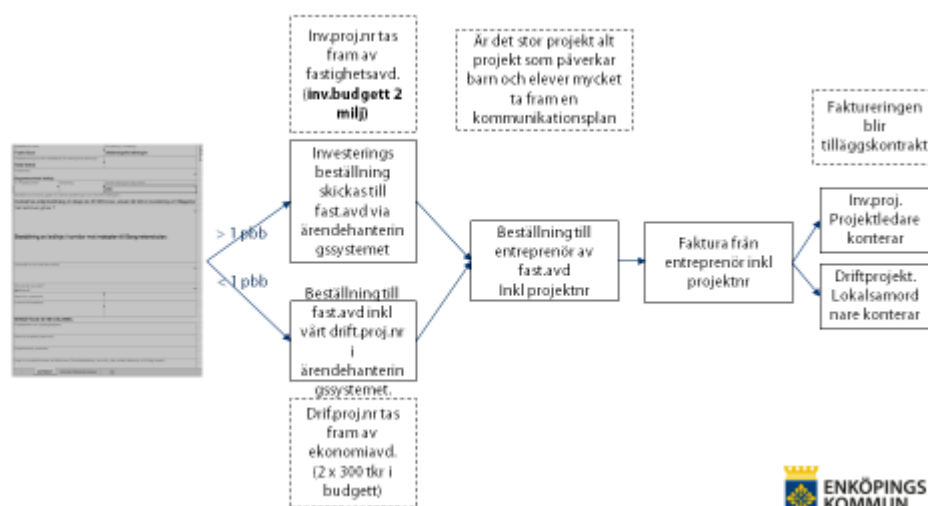
Lokalerna som utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden disponerar ska vara av god kvalitet både inomhus och utomhus. De ska vara flexibla och utformas så att de upplevs trygga. Lokalerna ska vara en mötesplats för gemenskap, vara redo för kommande befolkningsökning och möjliggöra tillgänglighet för alla.

2.2. Process för lokalanpassningar/Anpassningsåtgärder

En stor del av anpassningarna vi gör löpande under året handlar om tillgänglighetsanpassningar men också att anpassa lokalen efter omorganisationer i verksamheten, tillgänglighet och säkerhet. Under verksamhetsåret inkommer ansökningar om lokalanpassningar till förvaltningen.

För att kunna få en bra överblick över kommande år behöver verksamheterna lyfta kommande behov under tertialsamtalet på hösten. Endast mindre kostsamma anpassningar kan göras löpande under året utan förvarning. Sådana anpassningar kan exempelvis vara en tröskel för matvagnar, mindre installationer, flytt av armaturer eller liknande. Tidigare har krafttag gjorts kring utesovplatser, solskydd, ljudåtgärder och belysning. Framöver kommer fortsätta titta på detta men också lägga resurser kring åtgärder som behövs vid inrymning samt stärka våra utemiljöer kring våra förskolor och skolor. Vi behöver också se över befintligt lokalbestånd och anpassa befintliga lokaler för att kunna öka kapaciteten. Det kan till exempel vara mindre utbyggnationer eller förändringar av planlösningar.

Processkarta för verksamhetens anpassningsbeställning.

3. Befolkningsprognos och lokalplanering

För att kunna planera lokalbehovet arbetar utbildningsförvaltningen med befolkningsprognosen som presenteras i maj/juni varje år.

Befolkningsprognosen ger oss en tydligare bild av den snabba folkökningen och vi kan analysera i vilka åldrar som den största ökningen sker. Vi analyserar också prognosen retroaktivt och stämmer av prognosen mot faktiskt inskrivna i verksamheten. Generellt överträffar det faktiska utfallet våra prognoser i Enköpings tätort gällande antal barn/elever. Detta beror inte på att befolkningsprognosen i sig är felaktig utan att den inte tar upp flöden mellan placeringsområden och vi har ett flöde från kransorter in till tätorten. Befolkningsprognosen i kommunen kan delas i tre kategorier, låg, medel och hög. Kommunen har valt att använda medel som riktlinje. Även om vi i vissa områden överträffar prognosen använder vi oss också av det faktiska utfallet historiskt när vi bearbetar prognosen. Detta ger oss en mer rättvisande bild av kommande prognos och det visas med mörkblå staplar i diagrambilderna (exempeldiagram 3.1.1.)

3.1. Befolkningsprognos

Enköpings kommun växer och folkmängden uppgår för närvarande cirka **47 000** invånare. Befolkningsökningen förklaras främst av ett positivt flyttnetto. Men ett positivt födelseöverskott har också bidraget till folkökningen i kommunen.

Faktiskt utfall och ökning av barn mellan maj 2021 till maj 2022.

- Förskolor och pedagogisk omsorg: 135 barn

Faktisk ökning av elever under läsåret 20/21 – 21/22: Statistik för läsåret 22/23 avläses först 231015. Fler elever tillkom under läsåret 21/22.

- Grundskolor: 203 elever

- Gymnasiet: -9 elever

Planerad ökning enligt befolkningsprognosen mellan 2022 till 2032.

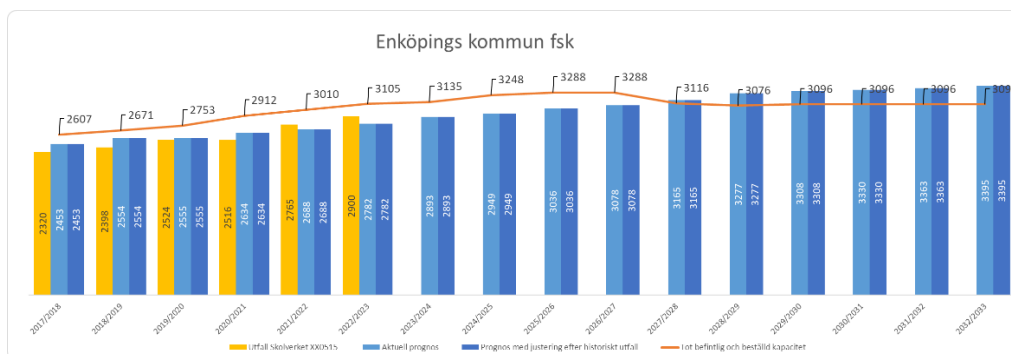
- Förskolor och pedagogisk omsorg: ca 600 barn

- Grundskolor: ca 1500 elever

- Gymnasiet: ca 440 elever

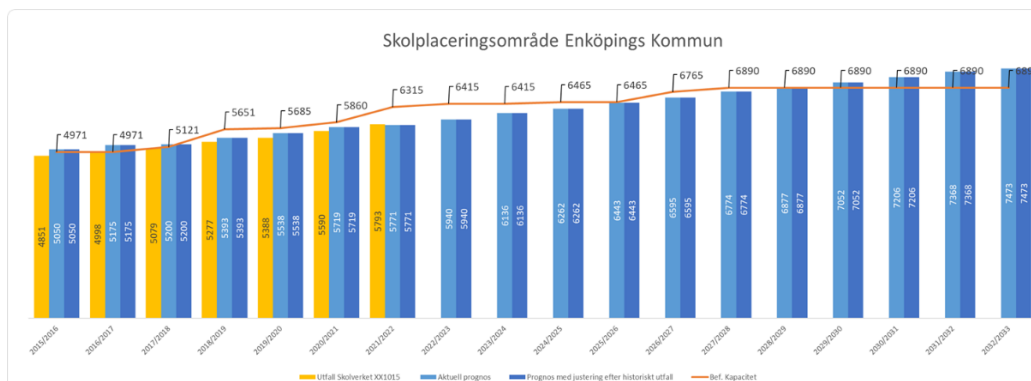
3.1.1. Befolkningsutveckling för olika verksamheter inom Utbildningsförvaltningen

Behovsutveckling barn i förskoleåldern totalt i Enköpings kommun

Kapaciteten visar en ökning när beslutade förskolor öppnas (Örsundsbro, Korsängen, Grillby, Hummelsta, Skolsta, Storskogen) samt privata aktörer som fått beslut på att starta. Figuren visar också en sänkning av kapaciteten när de tillfälliga paviljongerna som finns ute i verksamheterna måste avvecklas på grund av att tillfälliga bygglov går ut (Enögla).

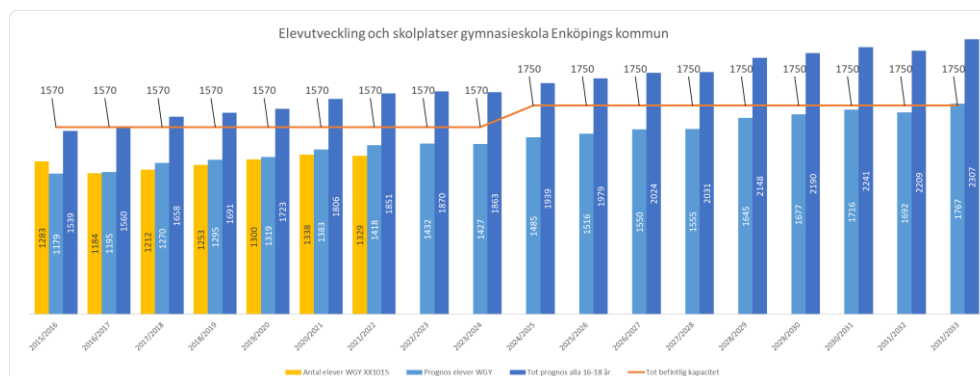
Behovsutveckling elever i grundskolor totalt i Enköpings kommun

Kapaciteten visar en ökning när Munksundsskolan öppnades i nya lokaler 2018. Ökningen som vi ser 2020–2022 är Kunskapsskolans kapacitetsökning i och med flytt till nya lokaler och en utökning av Korsängsskolan samt att Bergvretenskolan kommer få ett par klassrum till när renoveringen där är klar. *Beslut har tagits av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden på en ny skola i västra Enköping, Lillsidanskolan, som ersätter Enöglaskolan och kapacitetsökningen vi ser 2026 beror då på en utökning med 300 platser till.*

Elevutveckling gymnasiet

2020–2022

Cirka 29 procent av gymnasieeleverna väljer gymnasieskola i en annan kommun augusti 2020. Men trenden visar också att ett visst antal elever alltid kommer tillbaka under de första månaderna av terminen. Utfallet visar att till slut valde 23% ett annat gymnasium 2021. Utfallet i tabellen hämtas från SCB i oktober varje år och tar därför inte hänsyn till de som byter tillbaka efter det.

3.2. Lokalplanering

Det finns flera olika faktorer som vi måste ta hänsyn till i planeringen av framtida lokalbehov. Förutom att noggrant följa befolkningsutvecklingen i olika delar av kommunen så behöver vi ta hänsyn till kommunens översiktsplanering.

Beroende på hur bostadsområden byggs och hur fristående aktörer etablerar sig förändras kommunens behov. Det behöver också finnas beredskap för att med kort varsel kunna ta emot nyanlända barn och elever eller barn och elever som eventuellt drabbas av nedläggning av förskolor/skolor med enskild huvudman. Detta betyder att lokalplaneringen behöver balanseras mellan ett kort perspektiv med temporära lösningar och ett längre med permanenta lösningar.

För att få en bra överblick av lokalbehovet så behöver perspektivet vara 10–15 år framåt. I ett samarbete mellan kommunens lokalstrateg, samhällsbyggnadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen kommer en 10-årig investeringsplan tas fram under 2021. Skolor har också ett behov av närhet till idrottshallar. Här arbetar vi förvaltningsöverskridande och har regelbundna dialoger med upplevelseförvaltningen för att visa hur vi tänker strategiskt och hur skolans behov ser ut i förhållande till kommande nybyggnationer av idrottshallar.

Lokalbehovsplanen fokuserar idag på de närmaste tre åren med en utblick mot de kommande 10 åren.

Lokalbehovsplan UF

7 (62)

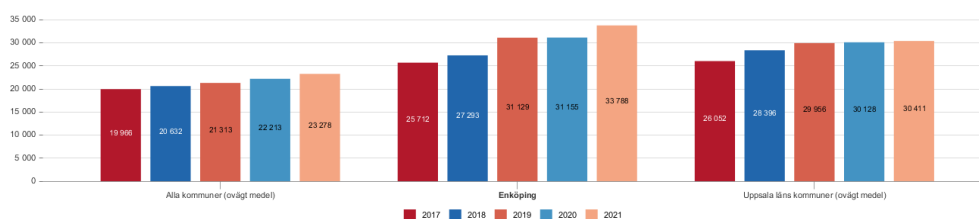
2020–2022

Enhet	Beskrivning av pågående projekt	Investeringsbudget
Hummelsta förskola	Klar till ht -22	70 milj.
Skolsta förskola	Klar till 2025	60 milj.
Ripans förskola	Klar till 2024	68,5 milj.
Storskogens förskola	Förstudie	70 milj.
Ny förskola centrala Enköping	Förstudie	70 milj. markeringsbelopp
. Ny förskola södra/östra Enköping	Förstudie	70 mil. markeringsbelopp
Bergvretenskolan	Renovering klar 2024	30 milj. markeringsbelopp
Lillsidanskolan	Klar till 2026	366 milj. markeringsbelopp
Örsundsbroskolan	Programhandling	225+8 milj. Markeringsbelopp
Nytt gymnasium	Klart till ht -24	Beslut 550 milj.
Ny grundskola Enköpings tätort	2027	300 milj. Markeringsbelopp
C-huset Nyborg	2024	20 milj. Markeringsbelopp
Bergvretenskolan (gamla träningsårskolan)	2026	15 milj. Markeringsbelopp
Skolstaskolan (gamla förskolan)	2025	7 milj. markeringsbelopp

3.3. Nyckeltal och jämförelser kolada

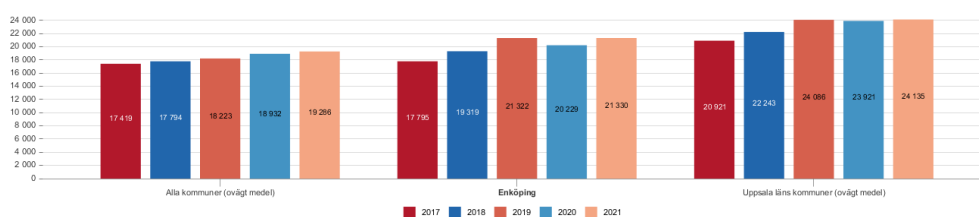
Förskola

Bilden visar bruttokostnaden för lokaler, kr/inskrivet barn i kommunal förskola. Ökningen består till stor del av ökad hyra vid nybyggnationer.

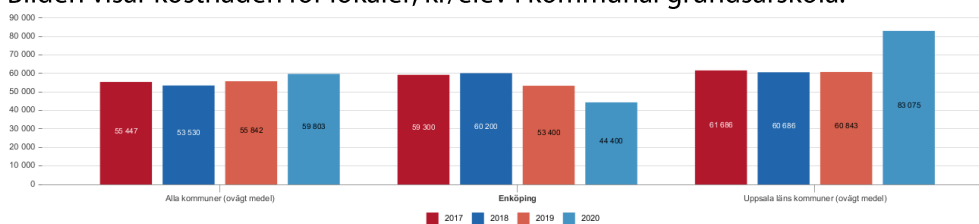
Grundskola

Bilden visar kostnaden för lokaler kr/elev i kommunal grundskola F-9. Ökningen 2019 består till stor del av den ökade hyra för Munksundsskolan.

Grundsärskola

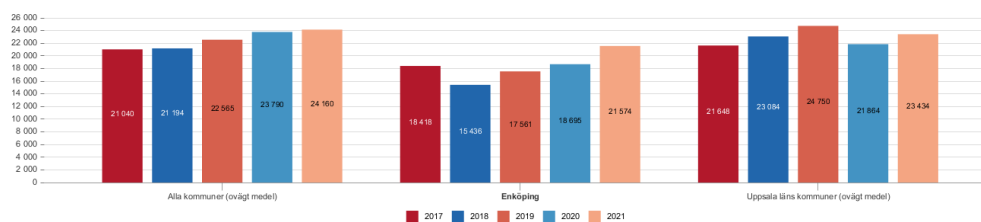
Bilden visar kostnaden för lokaler, kr/elev i kommunal grundsärskola.

Gymnasieskola

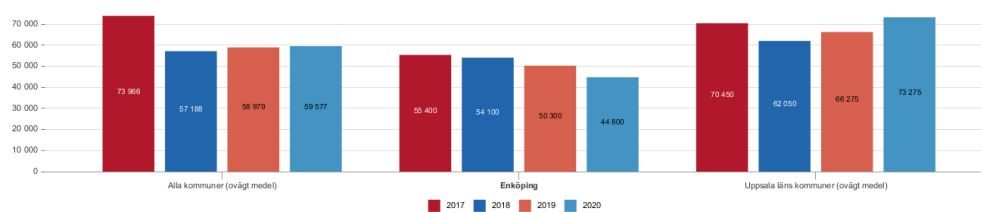
Bilden visar kostnaden för lokaler, kr/elev i kommunal gymnasieskola.

Hyreskostnaden har ökat senaste åren främst på grund av paviljongen som ställt upp för att klara det ökade elevantalet och evakueringen under byggnadstiden.

Gymnasiesärskola

Bilden visar kostnaden för lokaler, kr/elev i kommunal gymnasiesärskola.

4. Förskola

Foto: Tina Engström

Kommunens förskolor bedrivs idag både i inhyrda och kommunalt ägda lokaler.

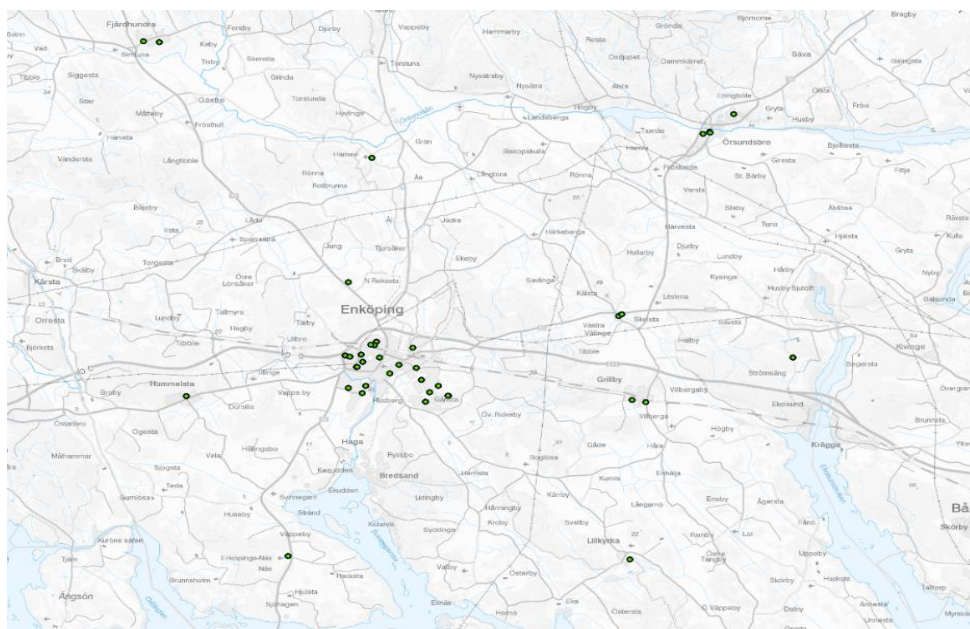
Enligt utbildningsförvaltningens policy ska lokaler för barn ha minst 7,5 kvm barnyta inomhus. Barnytan är den yta som barn/elever brukar och har tillgång till. I barnytan ingår inte kommunikationsytor för transport i höjdlid (exempelvis trappa och hiss). Mer om barnytan i bilaga 1.

Barnytan är ett riktvärde som kan ändras beroende på hur stor del av verksamheten som bedrivs utomhus på gården eller i närliggande områden. Generellt kan sägas att lokaler för förskolebarn enligt skollag och läroplan ska vara flexibla och underlättar ett varierat lärande. Lärmiljön ska även erbjuda en bred repertoar av metoder och lösningar för att nå kunskap och utveckla lärande och kreativitet. Lärmiljöerna ska utformas så att de upplevs som trygga och de ska vara utformade på ett sådant sätt att de skapar bästa förutsättningar för att motverka kränkningar och mobbning. De ska vara en mötesplats för gemenskap och möjliggöra tillgänglighet för alla. Lärmiljöer ska vara av god kvalitet både inomhus och utomhus.

Större delen av lokalerna vi nyttjar är i äldre fastigheter. Vi har sedan Örsundsbro förskola stor klar 2020 byggt ytterligare 3 förskolor och tagit beslut på tre till.

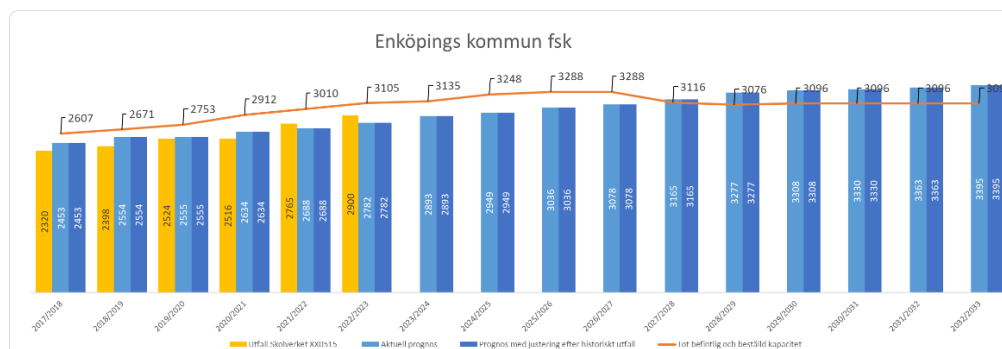
Örsundsbro förskola är den första "typförskola" som kommunen byggt efter eget ramprogram och ritningar. Grillby och Korsängens förskola som stod klara för inflytt sommaren -21 är också byggt efter samma koncept och även Hummelsta förskola som stod klar för inflytt sommaren 2022. Just nu pågår också projektering kring två nya förskolor Skolsta förskola i Skolsta och Ripans förskola som kommer ligga i västra Enköping som planeras vara klara 2024/2025. Vi står inför ett expansivt skede i kommunen. Nya bostadsområden byggs upp snabbt och verksamhet i förskolan behöver kunna starta upp i samband med att bostadsområden växer. Områden som i framtiden växer är centrala Enköping, Bredsand, Lillsidan, Åkersberg och Bergvreten. Kommunen är enligt lag (skollag 2010:800, 8:14-15) skyldig att erbjuda en förskoleplats inom fyra månader "så nära barnets eget hem som möjligt". Därför är det viktigt att vi i ett tidigt skede i detaljplaneprocessen är med och planerar för nya förskoletomter. Förskolor måste vara flexibla och snabbt kunna behandla ansökningar om förskoleplatser. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beställt förstudier på två förskolor till i Enköpings tätort. En placerad i centrala Enköping även kallad "Rosens förskola" och en i södra/sydöstra delarna som kallas "Enens förskola".

Bilden visar lokalisering av privata och kommunala förskolor i kommunen.

4.1. Befolkningsutveckling för barn 0–5 år

2020–2022

Kapaciteten visar en ökning när beslutade förskolor öppnas (Örsundsbro, Korsängen, Grillby, Hummelsta, Skolsta, Storskogen) samt privata aktörer som fått beslut på att starta. Figuren visar också en sänkning av kapaciteten när de tillfälliga paviljongerna som finns ute i verksamheterna måste avvecklas på grund av att tillfälliga bygglov går ut (Enögla).

Detta är den totala bilden i Enköpings kommun och ett överskott av platser i en kransort kan inte ersätta en eventuell platsbrist i Enköpings tätort.

4.2. Verksamheter och lokaler – nuläget, behov och planerade åtgärder

I år ser vi att vi arbetat ifatt det underskott på förskoleplatser vi har tidigare år. Och med den strategiska planen som finns med kapacitetshöjande åtgärder så kommer vi kunna möta behovet fram till 2030. Den överkapacitet vi har för stunden beror på att vi har nystartade verksamheter som succesivt ökar barnantalet på förskolan tex den privata aktören som startat sin verksamhet på gamla Bahco. Vi har en privat aktör som startat med 100 platser 2022. Och vi har ytterligare en privat aktör som lämnat in en ansökan om att få starta en ny förskola med ca 90 platser 2023. Detta innebär att vi i dagsläget har tillräckligt med platser för att klara oss behovet. Mellan 2022 och 2032 ser ökningen ut att vara ca 530 barn. En stor del av lokalbeståndet vi har idag byggdes mellan 1960 och 1980 och börjar kräva större underhåll. I vissa fall har lokalerna drabbats av fukt- och mögelskador. En möjlighet att minska investeringskostnaderna i nybyggnationer kan vara att privata aktörer etablerar sig i kommunen och tar hand om behovet av kapacitetsökning medan vi bygger nytt för att ersätta befintliga lokaler och verksamheter. Att ha med i beaktande är att det måste göras en avvägning i nyetableringar i relation till hur det aktuella behovet av platser ser ut så vi inte tar ut varandras verksamheter.

När vi bygger kommunala förskolor behöver vi tänka flexibla lösningar. Vi ser en vinst i att förskolor och grundskolor kan samutnyttja lokaler och därför är det

effektivt och praktiskt att etablera förskolor som ligger i nära anslutning till en skola. Detta möjliggör användning av förskolans lokaler till förskoleklass om behovet skulle uppstå men också möjlighet för förskolan att växa in i skolans del om det behövs. Vi arbetar med att i ett tidigt skede i planarbetet ha med externa fastighetsägare för att i samarbete med dem bygga nya förskolor.

Samhällsbyggnadsförvaltningen hyr sedan in lokalerna och hyr i sin tur ut dem till utbildningsförvaltningen.

Behovet av nya förskolelokaler är stort och vi bygger nu en ny förskola i tätorten Enköping, Hummelsta och Skolsta och utreder ytterligare två i Enköpings tätort som kan stå klara 2025–2030. Detta kan snabbt förändras beroende på vad som händer med befolkningsprognosen och hur många privata aktörer som önskar etablerar sig närmaste åren. Parallellt med detta så finns det flera förskolor som är i stort behov av stora renoveringar. **En preliminär beräkning visar på nio förskolor som behöver ersättas eller totalrenoveras inom tio till femton år.** För dessa förskolor måste renoveringskostnaden vägas mot hur lång livslängd fastigheten anses ha innan det inte längre är värt att renovera utan bygga nytt samt kommunens möjlighet att investera i en nybyggnation. Vi måste också ha en planerad förberedelse för ersättningar så vi inte hamnar i akuta situationer där vi måste betala för dyra kortsiktiga lösningar som paviljonger.

Bland de genomförda kapacitetshöjande åtgärderna som vi gjort förra året så finns också inhyrning (3 st) och inköp (3 st) av totalt sex förskolebussar. Bussarna är idag placerade på Åkersbergs förskola, Gröngarns förskola, Kraftens förskola, Enögla förskola, Gånsta förskola och Fjärdhundra förskola som har kapacitet att ta emot barn på morgonen och eftermiddagen och har angöringsytor där bussen kan hämta och lämna på ett säkert sätt. Varje buss har plats för 22 barn och kommer organiseras så att det blir en avdelning på en befintlig förskola. Placeringen av bussarna kan komma att ändras över tid beroende på efterfrågan av platser på vissa förskolor.

För att få en bättre ekonomi när det gäller drift på våra förskolor så arbetar vi strategiskt med att planera och bygga större enheter som får större flexibilitet vad gäller utrymme och personal. Därför strävar vi efter att ha verksamhet i förskolor som rymmer minst 120 barn. Det finns en spridning av kommunala förskolor både centralt och på landsbygden. Behovet av kapacitetsökning på förskolorna finns idag främst kommunens centrala delar men också i områden med en kraftig exploateringsgrad som till exempel i Bredsandsområdet. De förskolor som hittills byggts, med undantag för Korsängen, är alla förskolor i kransorterna. Men nu ser vi ett behov av att också kapacitetsöka Enköpings tätort och Ripans förskola blir den första och står klar 2025.

Om takten på nybyggnation avstannar eller om gamla fastigheter inte ersätts i tid så riskerar vi att inte ha tillräckligt med förskoleplatser för alla barn som står i kö. Den faktiska tillväxten visar att vi generellt får fler barn in i förskolan än vad prognosen säger i centrala Enköping. Detta beror på flödet mellan upptagningsområden och att fler familjer väljer en förskola i tätorten Enköping istället för i kransorterna där de blivit placerade. Inom 10 år så kommer ca **600** fler barn behöva förskoleplats i Enköping. **Vi räknar med att andelen barn som går i förskola är c: a 90 procent av alla kommunens barn i förskoleålder 2021.** Denna procentsats revideras efter analysen av volymen på de faktiskt inskrivna barnen varje år. 2017 var det 93,5 procent som gick i förskolan. I 2018 års prognos har den siffran sjunkit till 90 procent och ligger kvar på 90% även 2020.

Det finns för närvarande 19 kommunala förskolor samt en kväll-/natt-/helgförskola i kommunal regi. Vi har också **20** fristående förskolor i kommunen där även flera dagbarnvårdare ingår.

I varje placeringsområde redovisas antalet inskrivna barn i förhållande till kapaciteten. Hänsyn måste dock tas till barnens ålder. Yngre barn bör organiseras i mindre gruppen. Detta kan innebära att möjlighet att ha fler barn på en förskola inte finns även om det ser ut som om ytan finns. För barn som är 1–3 år är riktmärket för barngrupper storlek 6–12 barn. För barn som är 4–5 år är riktmärket 9–15 barn. Riktmärkena finns i kommentartexten i Skolverkets allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan.

Nytt i förskolans läroplan är att vi ska erbjuda barnen att använda olika digitala verktyg, detta medför att det i större utsträckning behöver planeras för bra uppkoppling på våra nybyggda förskolor än tidigare.

Totalt antal barn i samtliga förskoleverksamheter (kommunala och fristående) i Enköpings kommun.

	Antal barn inskrivna maj 2017	Antal barn inskrivna maj 2018	Antal barn inskrivna maj 2019	Antal barn inskrivna maj 2020	Antal barn inskrivna maj 2021	Antal barn inskrivna maj 2022	Prognos 2023
Kommunala samt fristående	2422	2562	2610	2653	2765	2900	2893
Ökning från föregående år	75	140	48	43	112	135	

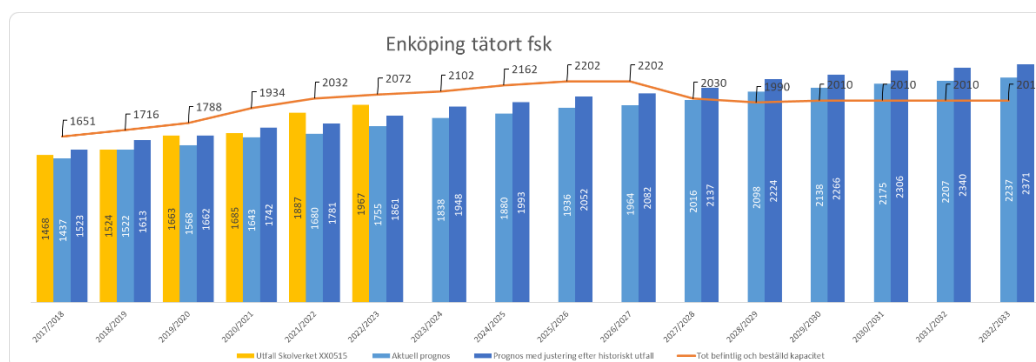
4.2.1. Korsängens placeringsområde

Korsängens förskola stängde 2016 efter att mätningar påvisat att lokalen var mögelskadad. Barnen i förskolan evakuerades till tillfälliga paviljonger på två andra platser, Korsängen samt Enögla. Behovet av förskoleplatser i området är stort och en ny förskola med åtta avdelningar är beslutad att byggas och stod klar för inflytt augusti 2021. Korsängens förskola placeras på den tomt där den gamla förskolan stod för att kunna ha en flexibel verksamhet och lokalutnyttjande tillsammans med skolan. På lång sikt finns behovet av fler platser i området. Vi kan se en trend att fler barnfamiljer stannar kvar i centrala delarna av staden och ett generationsskifte i villaområdet i närheten kan också vara bidragande orsak till att fler vill ha förskoleplats i området.

Fannalunds förskola är byggda på 1970-talet och fastigheternas livslängd bedöms snart vara uppnådd. I och med det så finns behovet av en ny förskolelokal i närområdet. En privat aktör, Tellusbarnen, har också etablerat sig i gamla Bahcos lokaler med plats för upp till 150 barn. Den kapacitetsökning som vi haft i området 2018 var Storskogens förskola som öppnade i Bredsand. **Paviljongerna kommer ersättas med en permanent förskola 2025 med placering ett par hundra meter från den nuvarande förskolan.**

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2017–2032. Kapacitetsökningen 2020–2021 är utökningen av Korsängens nya förskola och den privata aktör som startar i gamla Bahco-området. 2022 öppnade även en privat förskola i Älvdansen. Med i beräkningen av kapaciteten är de paviljonger

som måste avvecklas och därför minskar kapaciteten med tiden.

Tabell 4.2.1. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Korsängens placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Fannalunds fsk	K	76	80
Storskogens fsk	K	120	121
Förskolan Robinson	P	150	84
Korsängens paviljonger	P	60	65
Föräldrakooperativet Blixten	P	34	35
Wåga & Wilja förskola	P	100	103
Summa		540	488

Planerade förändringar

Temporära: Storskogens förskola bedrivs i paviljonger med plats för 120 barn.

Permanent: Storskogens förskola kommer ersättas av en permanent förskola 2025. Inom 10–15 år behöver kanske Fannalunds förskola ersättas med en ny permanent förskola. Detta behöver utredas vidare för att säkerställa status på fastigheten.

4.2.2. Enögla placeringsområde

Enögla förskola bedrivs idag i paviljonger med plats för c:a 150 barn. Här finns också öppnaförskolans verksamhet i en del av lokalerna sedan 2020. 2027 behöver paviljongerna ersättas med en permanent förskola. Annars måste

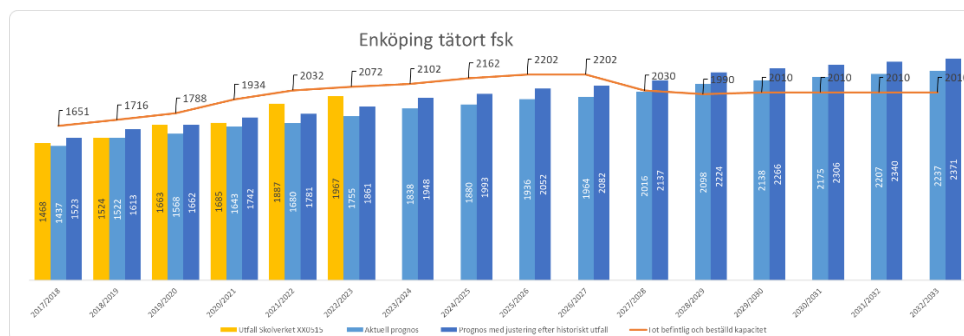
kontrakt och bygglov förlängas. Detta område växer och möjligheten för externa parter att bygga förskolelokaler behöver ses över när kraftledningen grävs ner i området. En ny förskola behöver planeras tillsammans med plan- och exploateringsavdelningen för att lyfta och konkretisera denna möjlighet.

I området har också två mindre enheter avvecklats under 2018–2019. Kontraktet till Ljunggårdens förskola sades upp och idag bedrivs den av en privat aktör. En efterfrågad verksamhet är natt- och helgförskola ("nattis"), där föräldrar som arbetar obekvämt arbetstid har möjlighet att ha barn i omsorg på kvällar, nätter och helger. För att få plats med alla barn i natt-/helgverksamheten och få en bättre organisation så flyttade verksamheten på Nattugglans förskola in tillsammans med Sagogrändens förskola. Sagogrändens förskola bedrivs i EHB:s lokaler och är i behov av en stamreovering. Kväll-/natt- och helgverksamhetens lokal som finns på Ripgatan har sagt upp då lokalen hade mögelproblematik. På denna tomt kommer en ny förskola (Ripans förskola) för 160 barn byggas och planeras stå klar 2025. Då kommer Sagogrändens och kväll-/natt och helgverksamheten lämna EHB:s lokaler och tillsammans flytta in på Ripans förskola. Möjligheten till kapacitetsökning blir då ca 60 barn i området. Avvecklingen av de små förskolorna och sammanslagningar av flera verksamheter sker för att få en bra organisation med pedagoger, bra barngruppsstorlekar och bättre utnyttjande av ytan.

Kraftens förskola på Västerleden är begränsad i utemiljön och det är svårt att utöka i området med tanke på just utemiljön. I området pågår också en förstudie på en ny grundskola och om förskolan skulle behöva ersättas i framtiden så kommer en byggrätt avsättas för det.

I området planeras även för en förskoletomt bredvid parkområdet Öriket. Med tanke på den lokaliseringen så skulle förskolan kunna avlasta både Munksunds- och Enöglaområdets platsbehov. Här finns möjlighet att förskolan byggas av markägaren och att eventuell privat aktör också får möjlighet att etablera sig.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2017–2032. Kapacitetsökningen 2020–2021 är utökningen av Korsängens nya förskola och den privata aktör som startar i gamla Bahco-området. 2022 öppnade även en privat förskola i Älvdansen. Med i beräkningen av kapaciteten är de paviljonger som måste avvecklas och därför minskar kapaciteten med tiden.

Tabell 4.2.2. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Enöglas placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Enöгла fsk	K	132 (ink buss)	139
		132 (ink buss, Svalan)	130
Sagogrändens fsk			
Natt och helg	K	99	110
Fsk Hinden	P	120	116
Utforskarens fsk	P	35	41
Summa		518	536

Planerade förändringar

Temporära: Enöгла förskola bedrivs i paviljonger. Bygglovets kan förlängas 2027 med ytterligare fem år.

Permanent: **En förstudie har beställt för att se vart Enöglas paviljonger kommer ersättas av en permanent förskola.** Ripans förskola kommer byggas och beräknas stå klar 2024. Dit kommer Sagogrändens och Nattugglans verksamheter flytta in.

4.2.3. Romberga placeringsområde

Lärlingens förskola utökades med två avdelningar och togs i bruk 2017. Då renoverades även delar av utemiljön. I området finns många barnfamiljer och ytterligare en förskola i närområdet kan komma att behöva byggas i framtiden. **Området Älvdansen finns upptaget i investeringsplanen och en privat aktör öppnar upp sin verksamhet där ht- 22 med plats för 100 barn.** För att klara av

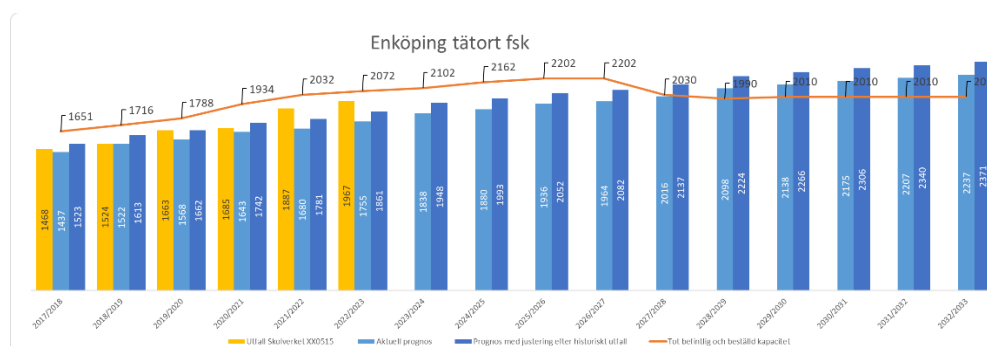

2020–2022

behovet av platser i området så kan eventuellt en buss placeras på Lärlingens förskola i framtiden.

Den äldre delen av Lärlingens förskola har renoverats under 2022 och beräknas nu stå kvar under ytterligare 10–15 år.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2017–2032. Kapacitetsökningen 2020–2021 är utökningen av Korsängens nya förskola och den privata aktör som startar i gamla Bahco-området. 2022 öppnade även en privat förskola i Älvdansen. Med i beräkningen av kapaciteten är de paviljonger som måste avvecklas och därför minskar kapaciteten med tiden.

Tabell 4.2.3. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Romberga placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Lärlingens fsk	K	106	100
Enköpings		36	33
Montessori fsk	P		
Sävsta Ekologiska		33	33
Fsk	P		
Summa		175	166

Planerade förändringar

Temporära:

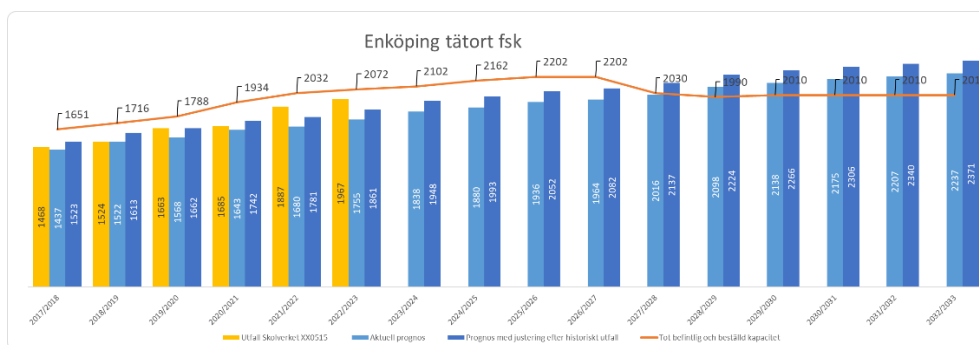
Permanent:

2020–2022

4.2.4. Bergvretens placeringsområde

Åkersbergs förskola öppnades 2014 och bedriver idag även en bussavdelning. Gånsta förskola byggdes på 80-talet och har under våren/sommaren 2021 renoverats på grund av mögelskador. Verksamheten beräknas flytta tillbaka i november 2021. Från hösten 2020 så har även Gånsta en bussavdelning. Området kring Bahco och Åkersbergs förskola växer och det kommer behövas fler förskoleplatser i området. Förskolan Robinson öppnade 2021 i gamla Bahcos lokaler och så småningom räknar de med att ha 150 barn. Men beroende på hur snabbt fler bostadsområden byggs i området kan det behövas fler förskolor. Samtidigt som en förstudie görs för kapacitetshöjande förskola i området har samhällsbyggnadsförvaltningen gjort bedömningen att Gånsta förskolas lokaler kommer stå 10–15 år till. Så i samband med detta behöver vi snart börja planera för en ersättning av den lokalen.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2017–2032. Kapacitetsökningen 2020–2021 är utökningen av Korsängens nya förskola och den privata aktör som startar i gamla Bahco-området. 2022 öppnade även en privat förskola i Älvdansen. Med i beräkningen av kapaciteten är de paviljonger som måste avvecklas och därför minskar kapaciteten med tiden.

Tabell 4.2.4. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Bergvretens placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Åkersbergs fsk	K	148 (inkl buss)	140
Gånsta fsk	K	99 (inkl buss)	85
Skogsviolens fsk	P	23	25
Lärkans förskola	P	29	30
Summa		299	280

Planerade förändringar

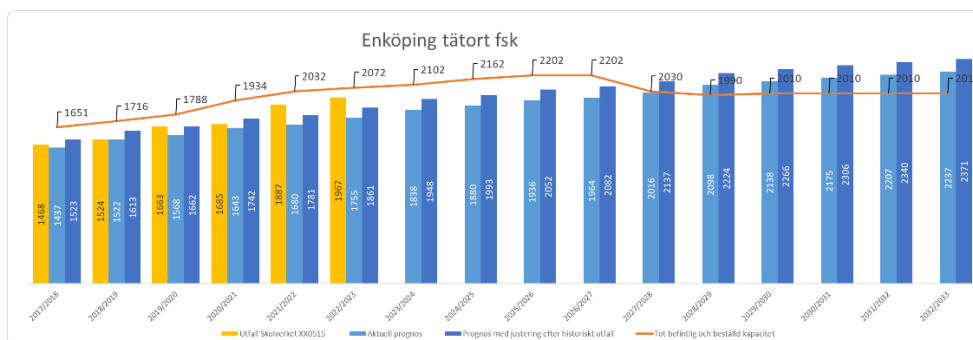
Temporära:

Permanenta:

4.2.5. Munksundets placeringsområde

Munkkällans förskola byggdes tillsammans med Munksundsskolan och verksamheten startade våren 2018. Bolmörtens förskola och Gröngarns förskola som ligger i området är äldre byggnader och är två fastigheter som behöver ersättas inom en 10- till 15-årsperiod. Från och med vårterminen 2020 har även Gröngarn en bussavdelning.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2017–2032. Kapacitetsökningen 2020–2021 är utökningen av Korsängens nya förskola och den privata aktör som startar i gamla Bahco-området. 2022 öppnade även en privat förskola i Älvdansen. Med i beräkningen av kapaciteten är de paviljonger som måste avvecklas och därför minskar kapaciteten med tiden.

Tabell 4.2.5. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Munksundets placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Munkkällans fsk	K	120	114
Gröngarns fsk	K	128 (ink buss)	111
Bolmörtens fsk	K	80	73
Summa		328	298

2020–2022

Planerade förändringar

Temporära:

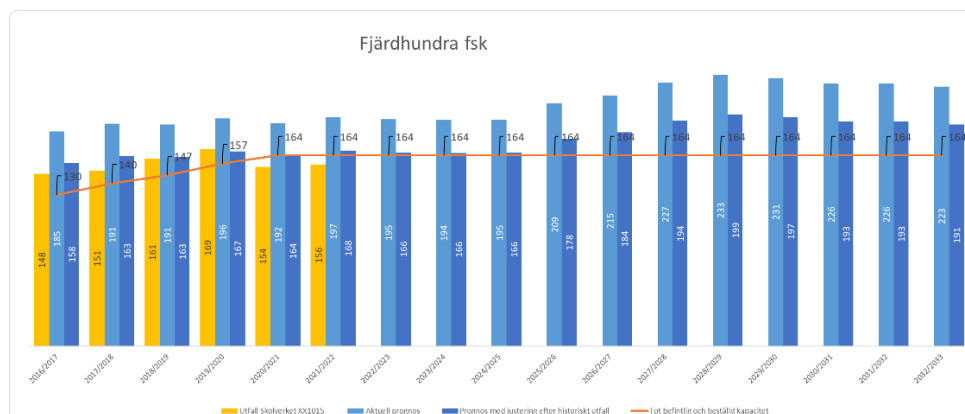
Permanent: Gröngarn och Bolmörtens lokaler kommer behöva ersättas med ny/nya fastigheter eller integreras i någon av de nybyggnationer som sker av externa parter inom 10–20 år.

4.2.6. Fjärdhundra placeringsområde

Det är fler och fler barnfamiljer i Fjärdhundra som önskar förskoleplats. Från 2020 har förskolan utökat kapaciteten med en förskolebussavdelning. Enligt prognosen så skulle det redan vara platsbrist i Fjärdhundra. Men de faktiskt inskriva barnen är ca 20 procent färre än prognostiserat. Många familjer väljer att låta sina barn gå i förskolan inne i staden. Men på längre sikt så går ändå prognosen upp i området och det kan komma att behövas fler platser. En utredning är gjord på olika lösningar men inga beslut är tagna. Förskolebussavdelningen kommer lösa behovet i flera år framöver.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. De faktiskt inskriva är lägre än prognosen då ca 20 procent väljer att placera sina barn i en förskola inne i Enköping istället. Uppagningsområdet är stort och en resa till Enköping kan vara lättare att göra än att åka till Fjärdhundra.

Tabell 4.2.6. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Fjärdhundra placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Fjärdhundra fsk	K	94 (ink buss)	95
Härnevi fsk	P	30	32
Kulla, C företaget	P	5	3
Vitbjörkens fsk	P	35	30
Summa		164	160

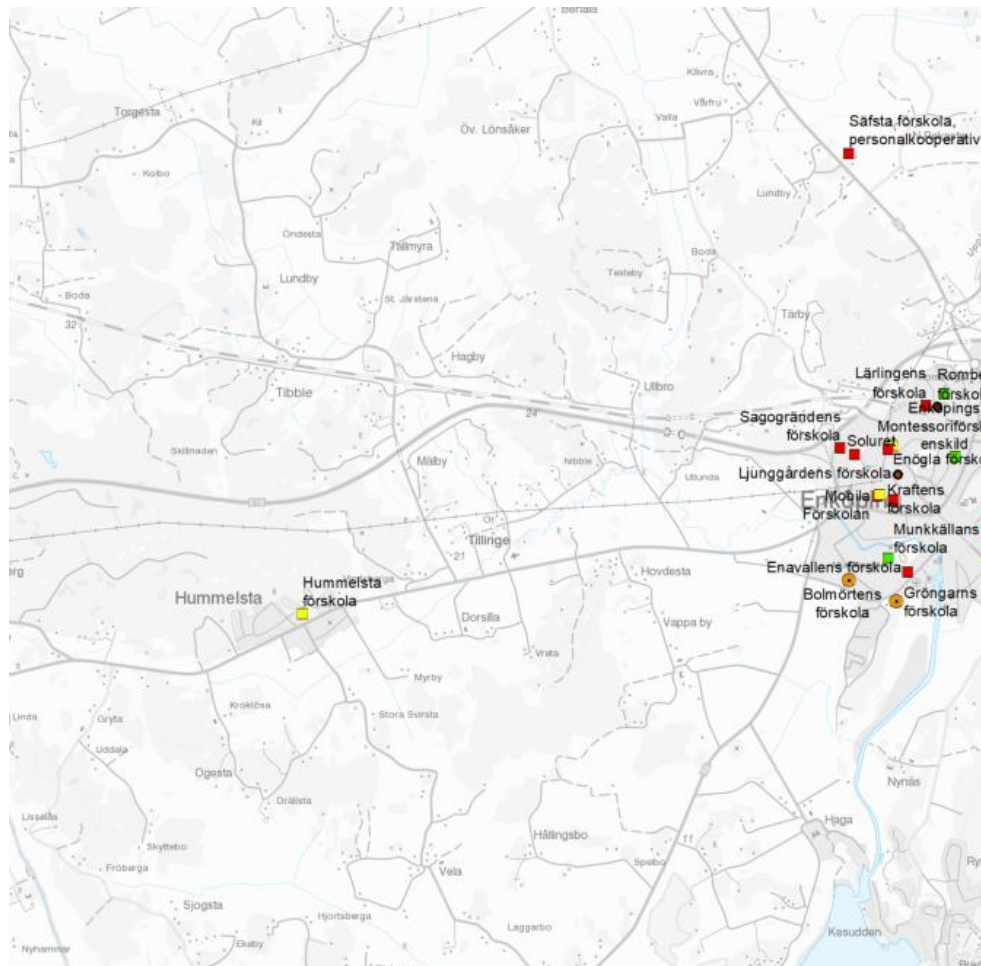
Planerade förändringar

Temporära: En bussavdelning placerades på Fjärdhundra förskola 2020.

Permanent: Långsiktig kapacitetsökning för att klara ökande barnantalet framöver.

2020–2022

4.2.7. Hummelsta placeringsområde

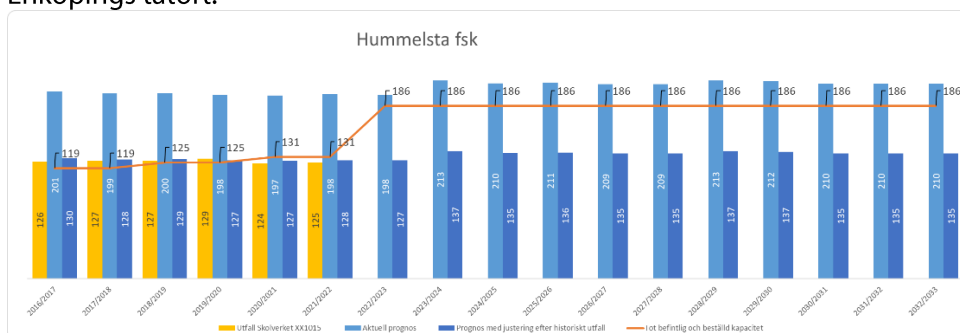

Hummelsta förskola har behov av större lokaler och behöver också ersätta de tillfälliga paviljongerna de har idag eftersom bygglovets går ut. Byggandet av en ny förskola pågår och kommer vara färdig för inflytt 2022. Den är placerad nära skolan för att kunna samverka med grundskolan kring lokaler. Skolan har i framtiden behov av att låta förskoleklass gå kvar på förskolan för att få plats med alla sina elever.

Många föräldrar väljer att placera sina barn i förskolor inne i Enköping istället för i Hummelsta. En ny förskola i området skulle kunna skapa en positiv trend och få fler att placera sina barn här. De ca 70 barn som idag åker från Hummelsta in till Enköping skulle inte behöva det om kapaciteten blev större. Detta skulle medföra en lättnad för de hårt belastade centrala förskolorna där barnen går idag.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. I detta område visar prognosen en större efterfrågan än vad de faktiskt inskrivna varit. Ca 36 procent väljer en annan förskola. Detta även på grund av att Hummelstas upptagningsområde sträcker sig från Hjulstaområdet upp mot Hummelsta och

Enköpings tätort.

Tabell 4.2.7. Sammanställning av kapacitet och lokalt nyttjande i förhållande till antalet barn inom Hummelsta placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Hummelsta fsk	K	105	91
Uppnäsans fsk	P	20	29
Villa Villervalla	P	6	6
Summa		131	126

Planerade förändringar

Temporära:

Permanenta: Ny förskola med kapacitet för 160 barn är klar 2022.

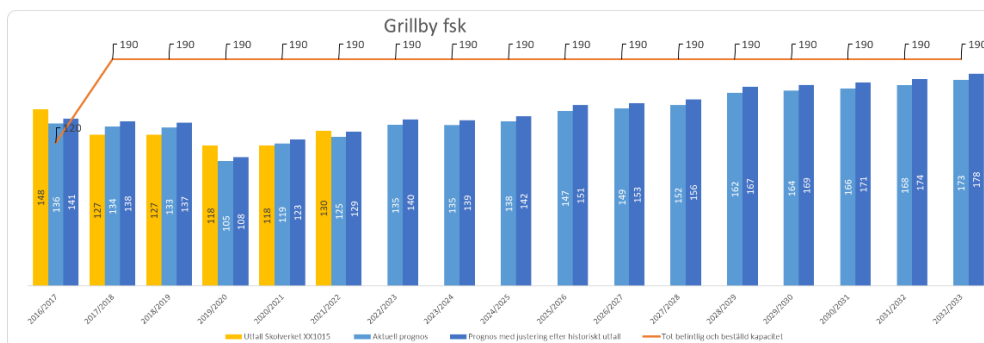
4.2.8. Grillby placeringsområde

En ny förskola i Grillby är beställd och verksamheten flyttade in i nya lokalerna i juli 2021. Den nya förskolan placeras bredvid skolan och möjliggöra flexibelt lokalutnyttjande mellan skolan och förskolan om det behövs i framtiden. Detaljplaner för flera nya bostäder i området utarbetas och befolkningen väntas öka något.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. Överkapaciteten på förskolans lokaler kommer kunna användas av skolan om/när behovet finns. Planeringen av förskolans kapacitet i Grillby har beslutats utifrån det totala antalet barn i området och den inflyttning som kommer att ske de närmaste 20 åren.

Tabell 4.2.8. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Grillby placeringsområde.

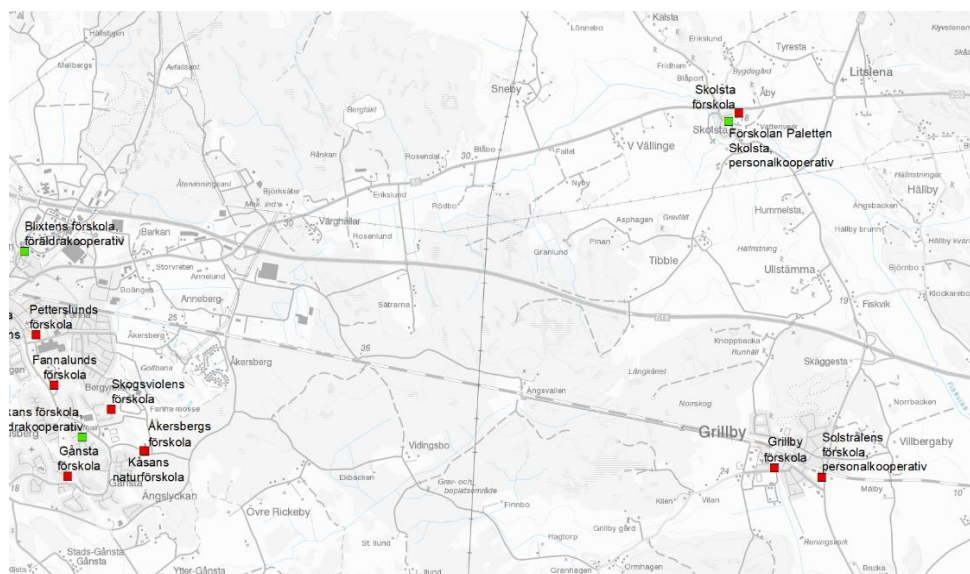
Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Grillby fsk	K	82	92
Solstrålen	P	30	37
Summa		112	129

Planerade förändringar

Temporära:

Permanent:

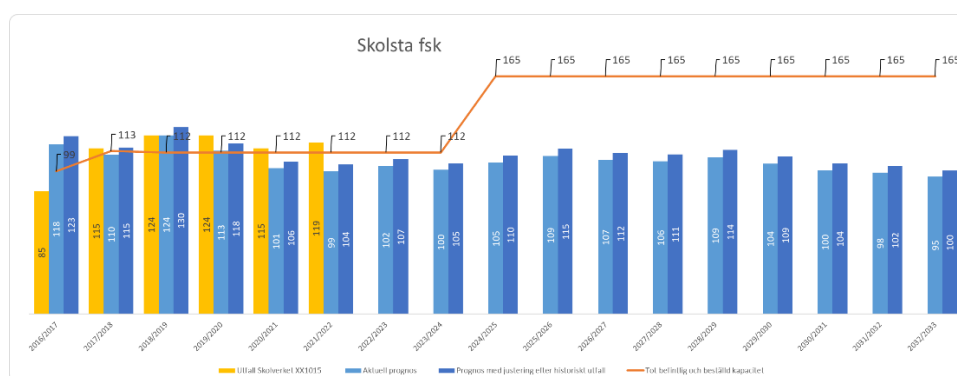
4.2.9. Skolsta placeringsområde

2020–2022

En del av Skolsta förskola bedrivs idag i paviljonger där kontraktet går ut 2023. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att beställa en ny förskola med plats för 120 barn. En ny förskola skulle också hjälpa behovet som skolan har gällande fler klassrum. När förskolan flyttar in i sina nya lokaler så kan skolan använda förskolans gamla lokaler. Den nya förskolan placeras i närheten av skolan för att få ett bra lokalutnyttjande och flexibilitet över tid beroende på hur barngrupperna skiftar i storlek. Förskolan står klar för inflytt 2024/2025. Upphandling och tidsplan är klar till årsskiftet 2022/23.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. Skolsta har en stor efterfrågan på platser och det beror bland annat på att många på landsbygden runt omkring passerar området på vägen till arbetet. Kapacitetshöjningen visar när den nya förskolan är klar.

Tabell 4.2.9. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i mått på antalet barn inom Skolsta placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Skolsta fsk	K	67	68
Paletten Ekolsund	P	20	26
Paletten Skolsta	P	25	25
Summa		112	119

Planerade förändringar

Temporära: En paviljong med två avdelningar finns idag på förskolan.

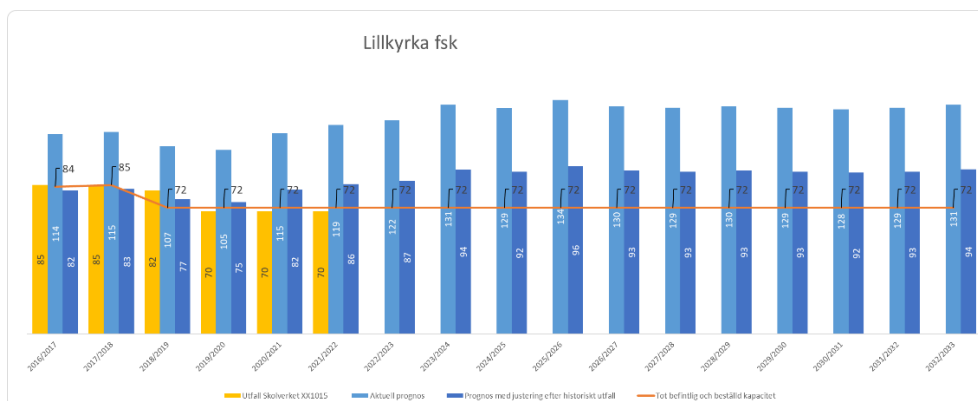
Permanent: En ny förskola som ersätter befintlig förskola samt paviljonger står klar till 2024/25. Paviljongerna avvecklas när den nya förskolan är klar. Förskolan behöver plats för 120 barn samt förbereder för att bedriva uteverksamhet för ytterligare en barngrupp.

4.2.10. Lillkyrka placeringsområde

Lillkyrka förskola ligger i anslutning till Lillkyrkaskolan. Förskolan har fram till 2018 utnyttjat en del av skolans lokaler som de nu lämnat tillbaka då barnantalet sjunkit. Det finns också stora grön- och skogsområden i direkt anslutning till förskolan där det finns möjlighet att starta utegrupper om verksamheten snabbt skulle öka. Upptagningsområdet är stort och i figuren nedan så ser vi att en stor del av familjerna i upptagningsområdet placerar sina barn på andra enheter. Över ett längre perspektiv behöver förskolan utredas vidare för att se vad vi kan göra för att öka kapaciteten.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. En stor del barn i upptagningsområdet går i förskolor inne i Enköpings tätort, privata och kommunala.

Tabell 4.2.10. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn i Lillkyrka placeringsområde.

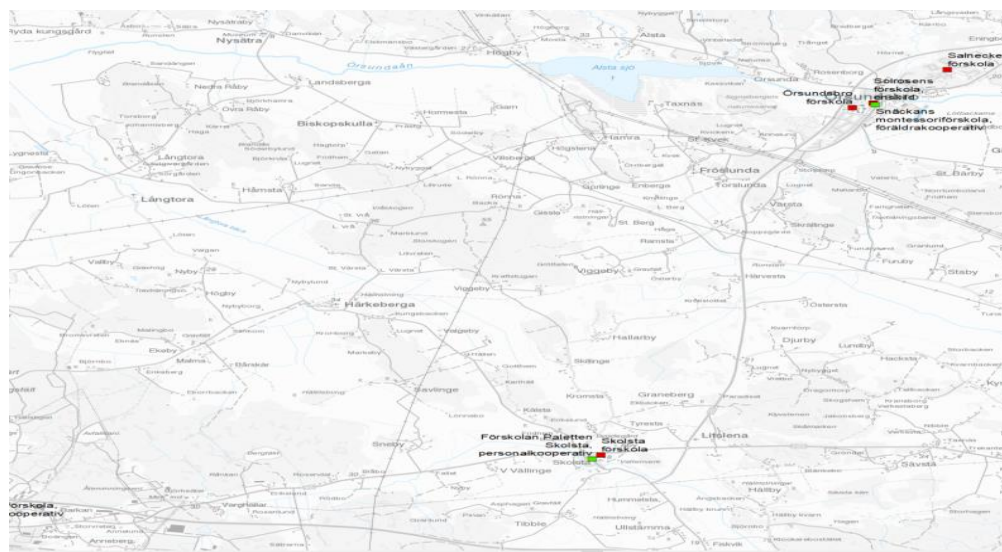
Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Lillkyrka fsk	K	72	70
Summa		72	70

Planerade förändringar

Temporära: Förskolan behöver kapacitetshöjas om trenden att välja förskolan istället för att åka in till tätorten vänder.

Permanent: Utökning av kapaciteten behöver utredas vidare.

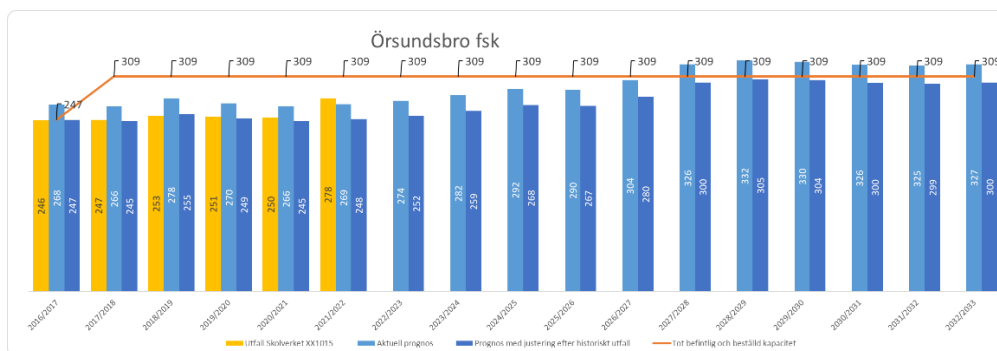
4.2.11. Örsundsbro placeringsområde

2020–2022

En ny förskola har byggts i Örsundsbro och verksamheten startade där sommaren 2020. Förskolan placerades nära skolan vilket betyder att förskolan och skolan kan vara flexibla i utnyttjandet av lokalerna. Behovet kan komma från skolan att ha förskoleklassverksamheten på förskolan. Örsundsbro växer och en viktig förutsättning för fortsatt växande är att det finns fler förskoleplatser i området. På längre sikt behöver status på Salnecke förskola utredas eftersom den är byggd på 80-talet och risken finns att större underhållsarbeten framöver kan bli kostsamma.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2016–2032. Vi ser en ökning i området och fler som väljer att sätta sina barn på förskola i Örsundsbro samtidigt som området i stort växer.

Tabell 4.2.11. Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Örsundsbro's placeringsområde.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Örsundsbro fsk	K	160	133
Salnecke fsk	K	80	60
Solrosen	P	35	37
Summa		275	230

Planerade förändringar

Temporära: Inget behov.

Permanent: Salnecke behöver utredas för att ha med i planeringen kring framtida ersättningar.

4.3. Framtida utveckling och pågående projekt

4.3.1. Framtida behov och utveckling

Idag har förskolan tagit fram tre egna styrdokument i form av ett ramprogram, rumsfunktionsprogram och utemiljöprogram för förskolan. Programmen beskriver vilka ytor och samband som ska finnas i en pedagogisk och samtidigt kostnadseffektiv förskola. De kommer att förenkla byggprocessen och ge mer likvärdiga lokaler i kommunen. Programmen säkerställer också att vi har likvärdiga lärmiljöer för alla barn framöver. Effektiviseringar inom förskolan kan ske genom bättre samordning av personalresurser om förskolor med få avdelningar läggs ned till fördel för förskolor med sex till åtta avdelningar. I nybyggnationer kan vi också effektivisera planlösningen så att vi på bästa sätt kan organisera verksamheten som ska vara där.

Styrdokumentet ställer krav på att ta hänsyn till barns olika behov. Barn ska ges stöd och stimulans som anpassats för att väga upp skillnader i deras förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Barnen ska kunna utvecklas så långt som möjligt som individer. Det ställer stora krav på flexibla och anpassningsbara lärmiljöer, det vill säga lärmiljöer som främjar tillgänglighet, trygghet och varierade arbetsätt. Vidare sägs att alla som arbetar kring barnet ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Detta måste stödjas i lärmiljöerna genom att skapa förutsättningar för att barnen blir sedda samt att den sociala miljön uppmuntrar till gemenskap.

Inne- och utemiljön sätter ramar för det pedagogiska arbetet i förskolan. På så sätt blir miljön en aktiv del i det pedagogiska arbetet. Lärande sker i samspel med omgivningen, med människor såväl som fysisk miljö, vilket innebär att det är viktigt vad barnen möts av i förskolans rum.

Det är viktigt att organisera och utforma miljön så att barnen ges möjlighet att pröva, undersöka, utforska, experimentera, leka, kommunicera, skapa och konstruera. Miljön behöver också kunna förändras och anpassas över tid eftersom barngruppen hela tiden förändras och behoven därmed skiftar. Det är viktigt att se till att lokalernas storlek och utformning, miljöfaktorer som luft, ljud och ljus samt val av material är säkra och hälsosamma för barnen. När det gäller säkerhet är det viktigt att lokalerna och utemiljön underlättar såväl kontakten mellan personal och barn som samarbetet mellan personalen. Samtidigt som de vuxna är skyldiga att ha tillsyn över alla barn så behöver barnen utifrån sitt perspektiv få möjlighet att leka och koppla av i viss avskildhet.

Barnkonventionen antogs av FN 1989 och är sedan 1 januari 2020 lag i Sverige. Den definierar vilka rättigheter som gäller för barn i hela världen.

Fyra huvudprinciper gäller:

1. Alla barn och ungdomar ska behandlas lika
2. Barns bästa ska beaktas i alla åtgärder som berör dem
3. Barn har rätt att överleva, leva och utvecklas
4. Barn ska få komma till tals i alla frågor som rör dem och barn och unga ska ha möjligheter att påverka

Detta innebär att barn och ungas perspektiv ska vara en naturlig del i byggandet och ges möjlighet till inflytande i planeringen av de byggnader och den utemiljö som de vistas i en stor del av sin vakna tid.

För att kunna växa i takt med befolkningsökning i centrum så behöver vi framöver arbeta mer med våra nyckeltal och begränsningar. Detta för att lösa behovet av förskoleplatser i områden där tomten som förskolan kan byggas på blir begränsad. Inte bara utemiljön på förskolegården måste tas i beaktande utan också hur närområdet ser ut. Tillgång till kommunala parker och grönområden i närområdet kommer bli viktigt i nybyggnationer i centrum.

Vi behöver också planera förskolor med fokus på vart familjerna bor och var de då kommer att gå i skola. För att få en bra balans mellan förskolor och skolor så behöver alla förskolebarn i ett område få plats på den skola som också tillhör upptagningsområdet.

Vi har under 2020 jämfört kommunens egna ramprogram och ritningar för typförskolan med de av SKR och Kommentus upphandlade leverantörer av typförskolor. En slutsats som tjänstemännen och nämnden dragit är att i dagsläget har vi en mer effektiv egen typförskola utifrån hur vi vill bedriva förskoleverksamhet. Vi har en lokal som är flexibel och varierad och i och med det kommer stå sig i flera år framåt. Det vi kommer arbeta vidare med är effektiviseringar gällande utemiljö, ljus, materialval etc.

Ett omtag kommer göras om några år när det finns möjlighet att besöka några av de nybyggda typförskolorna som SKR och Kommentus upphandlat.

4.3.2. Pågående projekt

I investeringsbudgeten 2022 samt i planeringen för 2022–2032 finns flera pågående projekt. Samtliga pågående projekt inom förskola redovisas i tabellen nedan.

Förskola	Beskrivning av pågående projekt
Hummelsta förskola	Klar till ht -22
Ripans förskola	Klar till 24/25
Skolsta förskola	Klart till 24/25
Storskogens förskola	Klart till ht- 25
Rosens förskola (centrala Enköping)	Förstudie ny fsk
Enens förskola (södra Enköping)	Förstudie ny fsk

4.3.3. Framtida placeringar

Under 2020 påbörjades ett arbete att tillsammans med representanter från andra förvaltningar arbeta fram möjliga placeringar för framtida nybyggnationer. Fördjupade översiktsplanen och strategiska tankar från plan. och exploateringsavdelningen vävs samman med verksamheternas önskemål och befolkningsprognosen så vi får en tydligare bild av vart vi behöver utöka kapacitetsmässigt. Initial har tre områden preciserats fram till 2030. Det är i västra Enköping där också beslut finns på att bygga Ripans förskola. Det är i centrala Enköping och i södra delarna. Den finns också en privat fastighetsägare som har en tomt avsatt för förskola kring Dr Westerlunds gata i Enköping. Detta arbete kommer fortsätta under 2022/2023 för att arbeta vidare med placeringar kring de förskolor som så småningom behöver ersättas samt var möjliga kapacitetsökande förskolor kan byggas.

5. Grundskola

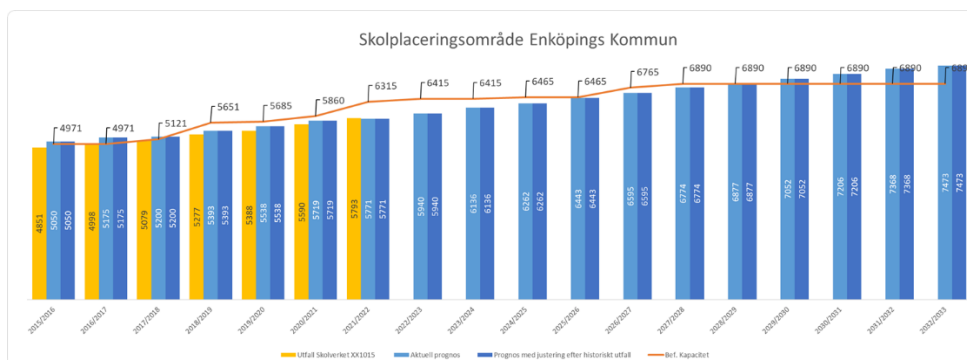

Fotograf: Thomas Henrikson

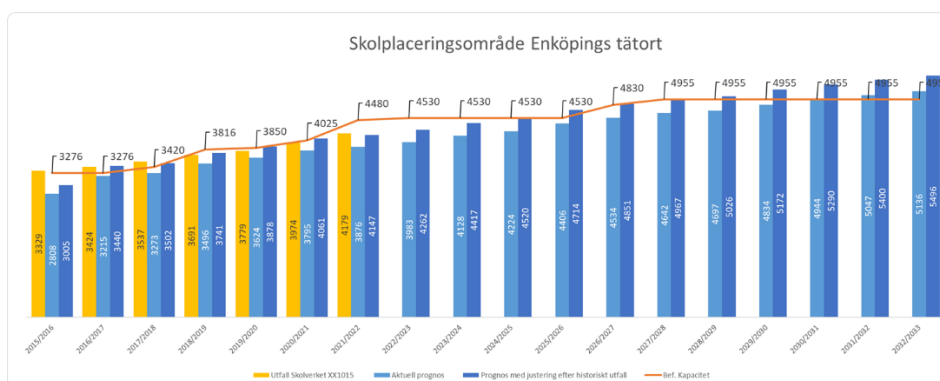
5.1. Befolkningsutveckling för barn 6–15 år

Vi ser att antalet barn i grundskoleåldern kommer att öka med cirka 1500 elever inom de kommande tio åren. Vi ser också på det faktiska utfallet att antalet barn som är inskrivna i verksamheten är ngt högra än prognosbilden.

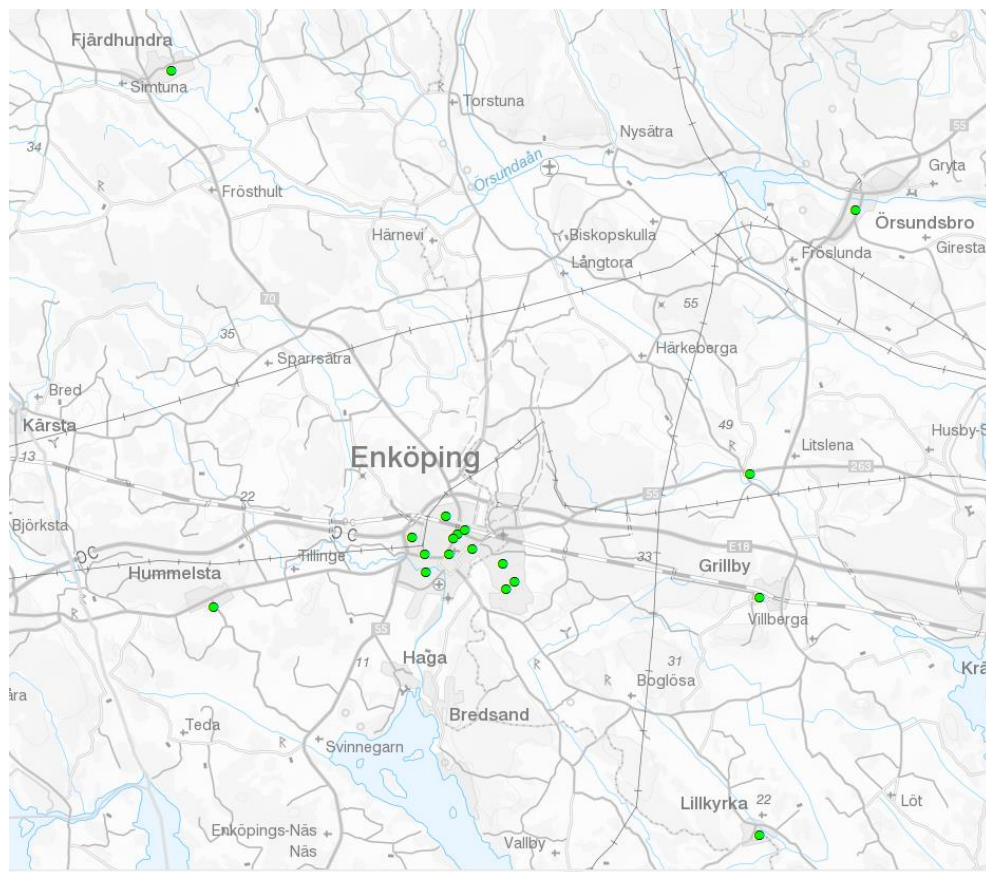
Figuren nedan visar befolkningsutvecklingen för barn i åldrar 6–15 år, för perioden 2015–2032. Kapacitetsökningen 2020–2022 är främst utökningen av platser på Kunskapsskolan men också Korsängsskolan som utökar i vuxenutbildningscentrums gamla lokal. Vi ser att vid 2024/2025 behövs ytterligare kapacitetsökning. En ny grundskola i västra Enköping står klar 2026 och ökar då den totala kapaciteten med ytterligare 300 platser. Även Bergvretenskolan få 2026 tillgång till de lokaler som träningsläroverket använt och har då möjlighet att fortsätta öka på elevantalet för att så småningom kunna ta in fler elever per årskull.

Figuren nedan visar befolkningsutvecklingen i Enköpings tätort mellan 2015–2032. Det vi kan se är att vi behöver ytterligare kapacitetsökning inom tätorten innan 2030.

5.2. Verksamheter och lokaler – nuläge, behov och planerade åtgärder

Bilden visar lokalisering av grundskolor i Enköpings kommun.

Merparten av våra grundskolor bedrivs idag i fastigheter byggda mellan 1960- och 80-talet. En ny grundskola, Munksundsskolan, togs i drift våren 2018. Tidigare var Västerledsskolan inte öppen för verksamhet utan planer fanns på att utnyttja lokalerna vid stamreningar och tillfälliga evakueringar. Men bristen på lokaler idag har gjort det nödvändigt att använda Västerledsskolans lokaler för grundskoleverksamhet. Flera av skolorna är i behov av stamreningar för att det fortsättningsvis ska kunna bedrivas verksamhet i lokalerna. Vi är i stort behov av fler platser i grundskolorna för att tillgodose kommande behov som enligt prognoserna är **ca 1500 elever** de närmaste tio åren. För att snabbt kunna tillgodose behovet behöver inhyrningar göras parallellt med nybyggnationer. Inhyrning av lokaler som ligger i anslutning till befintliga skolor är ett sätt att lösa det akuta lokalbehovet och utöka kapaciteten på en enhet. På så vis behöver inte specialsalar, idrottshall eller annan infrastruktur byggas omedelbart. Ett exempel på en sådan lösning som gjordes under 2021

var när Korsängsskolan utökades med vuxenutbildningscentrums gamla lokaler. Det finns för närvarande tolv kommunala grundskolor samt sex fristående skolor.

Antal elever i samtliga kommunala och fristående grundskolor, utfall xx1231 SCB.

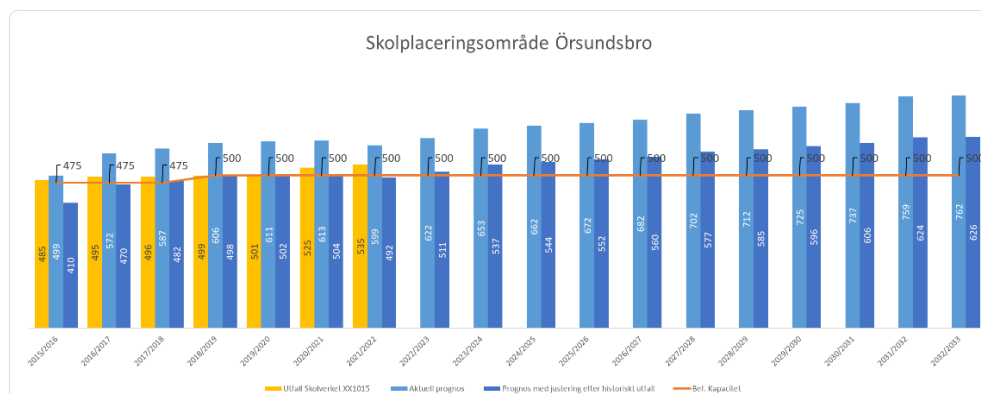
	<i>Antal elever 2015 utfall</i>	<i>Antal elever 2016 utfall</i>	<i>Antal elever 2017 utfall</i>	<i>Antal elever 2018 utfall</i>	<i>Antal elever 2019 utfall</i>	<i>Antal elever 2020 utfall</i>	<i>Antal elever 2021 utfall</i>	<i>Antal elever prognos 2022</i>
<i>Kommunal samt fristående grundskola</i>	4935	5097	5180	5409	5561	5686	5793	5940
<i>Ökning från föregående år</i>		162	83	229	152	125	107	147

Bilden bekräftar vår bild av verksamheten ute i skolorna. Prognosen säger att år vi kommer ha en ökning med ca 100–150 elever varje år framöver.

5.2.1. Örsundsbro placeringsområde

Örsundsbro är ett område som har goda möjligheter att växa. En viktig förutsättning för fortsatt växande är att det finns fler skolplatser i området. Ett samarbete med den nya förskolan kommer vara viktigt för att få en flexibilitet när elevantalet på skolan förändras. En del av skolan utgörs av paviljonger och en del huskroppar är byggda på 60-talet. En förstudie är beställd och påbörjas vt-21 för att utreda om/vilka byggnaderna är värda att fortsätta underhålla och vart en kapacitetsökning kan placeras samt hur stor den då ska vara med tanke på befolkningsökningen. **Just nu pågår arbetet med att ta fram en programhandling och beslut och att bygga planeras runt årsskiftet 2022/23. Under perioden fram tills att den nya skolan är klar kommer paviljonger behövs för att lösa det ökade kapacitetsbehovet och ersätta de lokaler som ska rivas.**

Figuren nedan visar elevutvecklingen samt kapaciteten under perioden 2015–2032 för Örsundsbro placeringsområde.

Planerade förändringar

Temporära: Paviljonger.

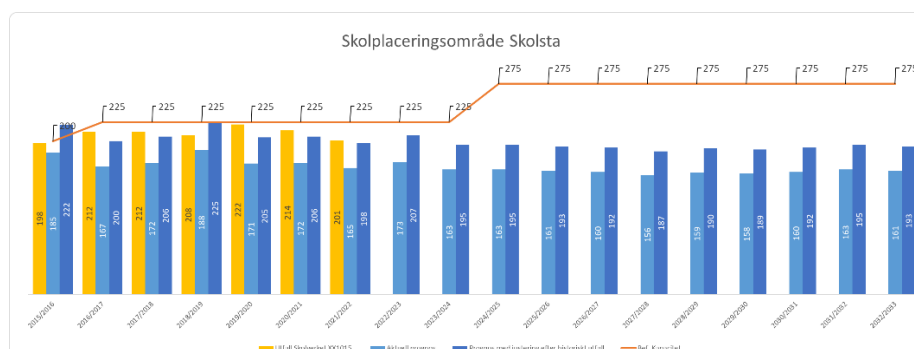
Permanent: Ny skola byggs med plats för 760 elever.

5.2.2. Skolsta placeringsområde

Skolastaskolan är en mycket eftertraktad skola. I området bor många som pendlar och skolan ligger längs vägen till motorvägen. Skolan är idag trångboddad och elevantalet ökar. Vi har löst detta genom att förskolan som också finns på skolan flyttar ut till en ny förskola. Då får skolan tillbaka de delar som förskolan använder idag och skolan får fler klassrum och klarar sig ett tag framöver. Långsiktigt finns också möjlighet för förskolan och skolan att samverka i den nya förskolans lokaler i och med att den blir placerad nära skolan. Då kan förskoleklassen gå kvar i förskolans lokaler om det behövs. Om en ny idrottshall byggs i området skulle även gymnastiksalen kunna omvandlas till nya klassrum.

Figuren nedan visar elevutvecklingen under perioden 2015–2032.

Kapacitetsökningen är när förskolan flyttar till nya lokaler och skolan får tillbaka två klassrum.

2020–2022

Planerade förändringar

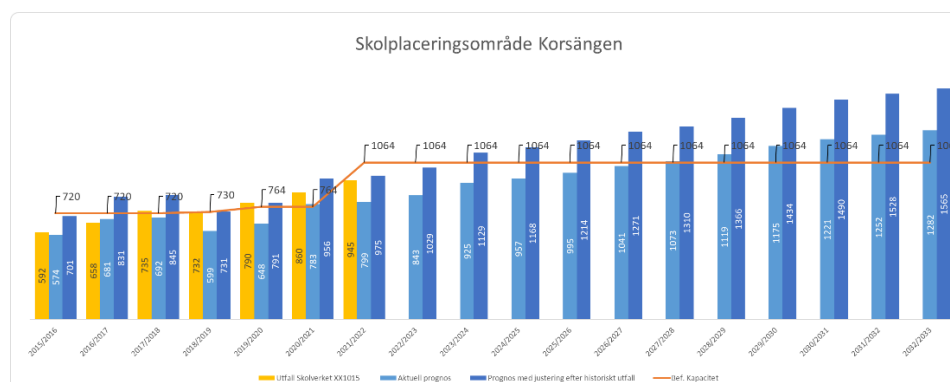
Temporära: Kan behövas paviljonglösning om den nya förskolan inte blir klar som planerat 2025.

Permanenta: Behov av flera klassrum. Fler klassrum finns att tillgå när förskolan flyttar in i nya lokaler.

5.2.3. Korsängens placeringsområde

Korsängsskolan är en av våra största skolor och har under flera år växt till närliggande lokaler. När skolan växer ytterligare kan behovet av fler specialsalar komma och för att klara av schemalaggnings behöver vi utreda hur C-huset (där WGY är och till viss del flyttar ifrån 2024) kan nyttjas på bästa sätt av de skolverksamheter som är kvar.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i Korsängens placeringsområde under perioden 2015–2032.

Planerade förändringar

Temporära:

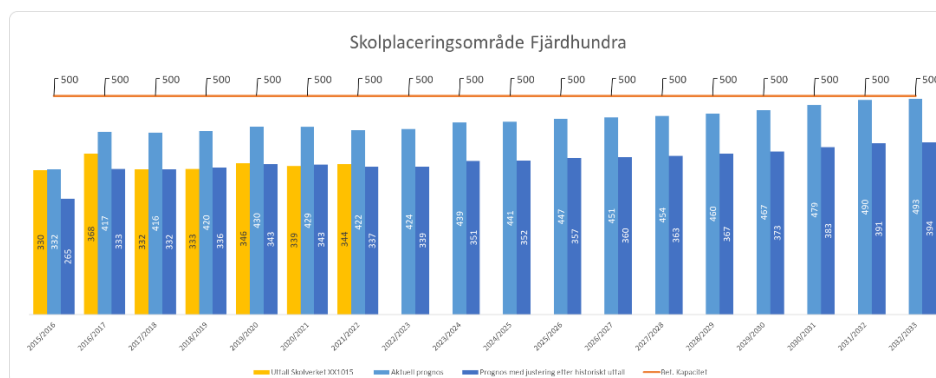
Permanenta: Utökning med C-huset på Nyborgsskolan när gymnasiet flyttar 2024.

5.2.4. Fjärdhundras placeringsområde

På Fjärdhundras skolan har vi idag inte så många elever som skolan har plats för. Lokaliseringen gör att det är svårt att avlasta centrala skolor med överkapaciteten i Fjärdhundra. Under våren 2020 infördes omvänd skolskjuts men det är bara en handfull elever som väljer att åka ut till Fjärdhundras skolan. Faktiskt inskrivna antalet elever är lägre än prognosen och det skiljer ungefär

20%. Flera elever väljer att gå i skola i Enköping istället. Men skolan ser ut att klara av efterfrågan av platser de närmaste 10 åren.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2015–2032 för Fjärdhundra placeringsområde.

Planerade förändringar

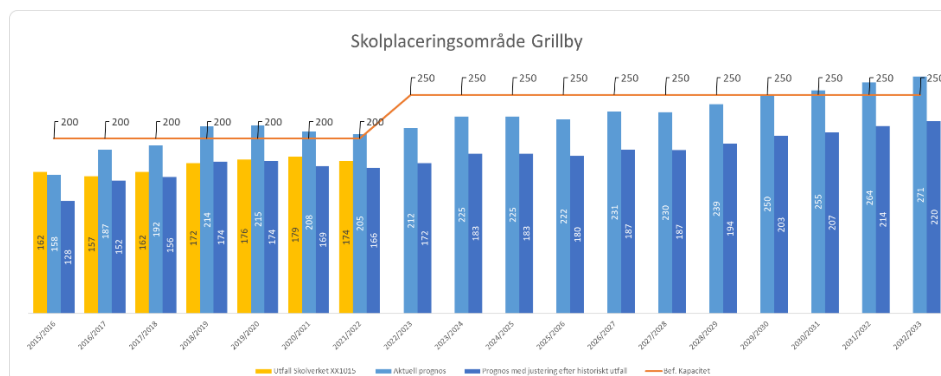
Temporära: Inget behov.

Permanent: Inget behov.

5.2.5. Grillby placeringsområde

Vi ser att Grillbyskolan är i behov av fler klassrum framöver. Prognosen visar en sakta men säker ökning av elevantalet i kransorten. Skolan fick tillgång till fler klassrum 2021 när förskolan flyttade till nya lokaler. Ett par klassrum kommer att renoveras för att få en bättre nyttjandegrad framöver. Sedan finns möjlighet att samutnyttja lokalerna i den nya förskolan, beroende på förändrat elevantal. I samband med detta har skolans utemiljö setts över. Vi har förstärkt runt hela skolan och kommer också ersätta en fotbollsplan som togs bort när den nya förskolan byggs. Köket var också i behov av renovering och behövde uppgraderas för att klara av kapaciteten framöver. Denna renovering påbörjades sommaren 2020 och var klar våren 2021.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2015–2032 för Grillbys placeringsområde.

Planerade förändringar

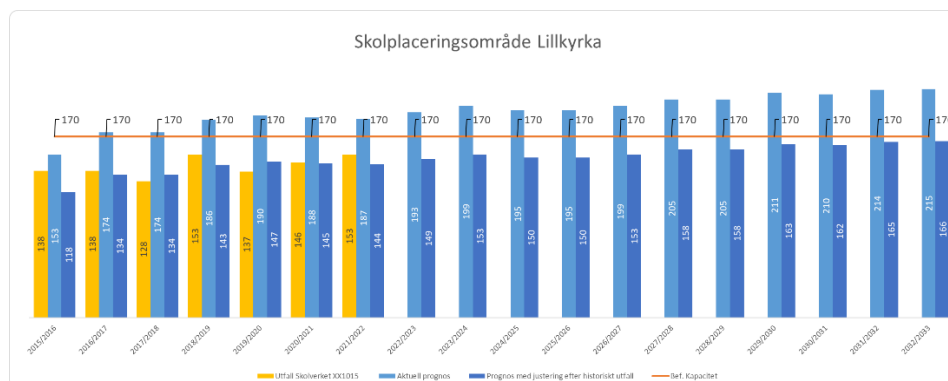
Temporära:

Permanenta:

5.2.6. Lillkyrka placeringsområde

Lillkyrkaskolan ser ut att klara sitt lokalbehov närmaste tio åren. Till stor del på grund av att cirka 23% av barnen i placeringsområdet väljer att gå i en annan skola. Det kan bero på att placeringsområdet är stort om en del barn kan ha närmare in till Enköping än till Lillkyrka. Men det är också bara en f-6 skola vilket gör att skolan har ett tapp av elever från 4–6. Under 2021–2023 kommer insatser göras för att förstärka utemiljön. Under 2019–2020 gjordes några mindre renoveringar och ombyggnationer för att skapa lite flexibilitet på skolan. Bland annat byggdes flera grupprum. Möjlighet att kapacitetsöka behöver ses över inom några år för att ha en långsiktig plan för skolan. Elevantalet ser ut att ligga på samma nivå mellan 2032–2040.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2015–2032 för Lillkyrkas placeringsområde.

Planerade förändringar

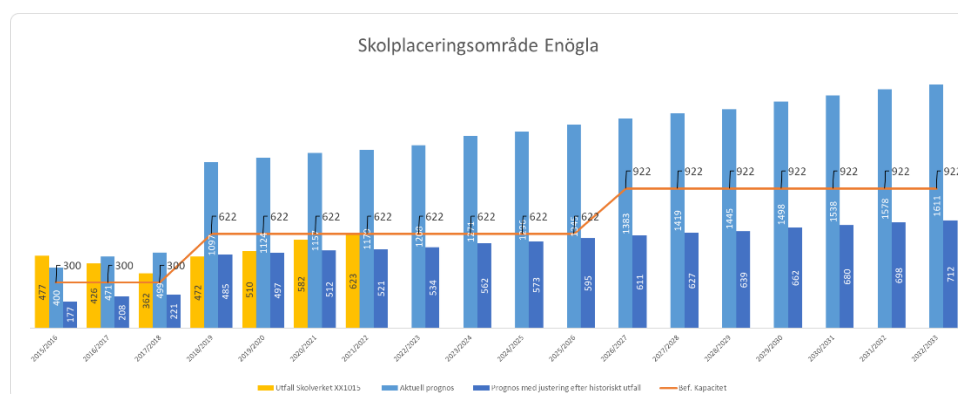
Temporära: Inga planerade åtgärder.

Permanenta: **Utreda kapacitetshöjande åtgärder**

5.2.7. Enögla placeringsområde (lokaliserad i gamla Västerledsskolans lokaler)

Enögla skolan har bedrivit sin verksamhet i Västerledsskolans lokaler sedan 2015. Lokalen håller på att ställas om till en F-9-skola. Beslut togs av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden på att bygga en ny skola som ska stå klar 2026 och ha en kapacitet på 850 elever. Området kommer att växa framöver och behovet av en utökning av kapaciteten i området är stort.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i Enögla placeringsområde under perioden 2015–2032.

Planerade förändringar

Temporära: Anpassningar av lokalen så verksamhet kan bedrivas där till 2026.

Permanenta: Ny grundskola med plats för 850 elever samt sarskola kommer stå klar 2026.

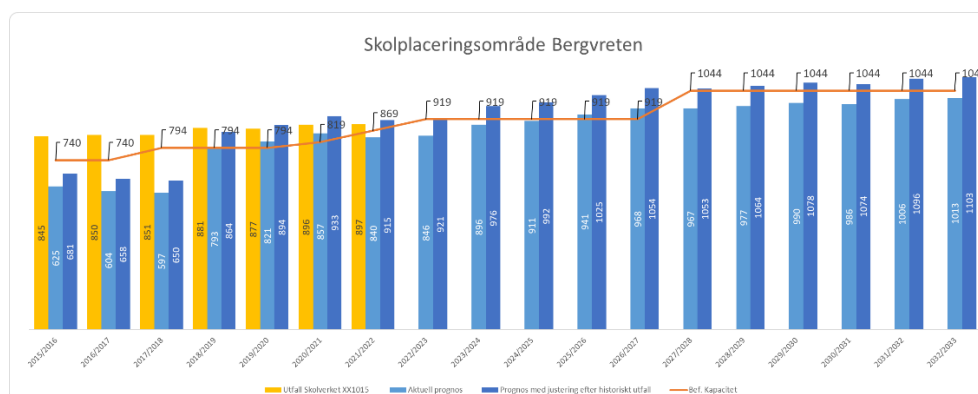
5.2.8. Bergvretens placeringsområde

Bergvreten genomgår de sista etapperna av sin renovering och renoveringen kommer att vara klar till 2022–23. Efter renovering och demonteringen av paviljongerna återstår arbetet med att iordningsställa skolgården. Skolan får en något utökad kapacitet när gamla gymnastiksalen blir klassrum men för att klara efterfrågan i området behövs ytterligare en kapacitetsökning. Många elever från Korsängsområdet går på Bergvreten och vice versa. När

2020–2022

träningssärskolan flyttar till nya lokaler ihop med grundskolan och Enöglaskolan så friställs fler klassrum på skolan. Detta är möjligt tidigast år 2026. Under 2020 byggdes ett klassrum till när två grupper slogs ihop. Under sommaren 2021 byggdes ytterligare två klassrum till och när B-huset är klart kommer skolan kapacitetsöka med ytterligare 2 klassrum. När särskolan flyttar ut 2026 så kommer vi se över möjligheten att utöka med ytterligare x antal klassrum och i och med det skapa möjlighet att utöka hela skolan med en parallell till.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i Bergvretens placeringsområde under perioden 2015–2032. Ökningen 2027 är när träningssärskolan lämnar sin del av lokalerna och den kan renoveras och bli fler klassrum som skolan kan använda. Under renoveringsarbetet finns paviljonger på skolan som gör att kapaciteten tillfälligt är högre.

Planerade förändringar

Temporära: Paviljonger som ersätter klassrum under renoveringen.

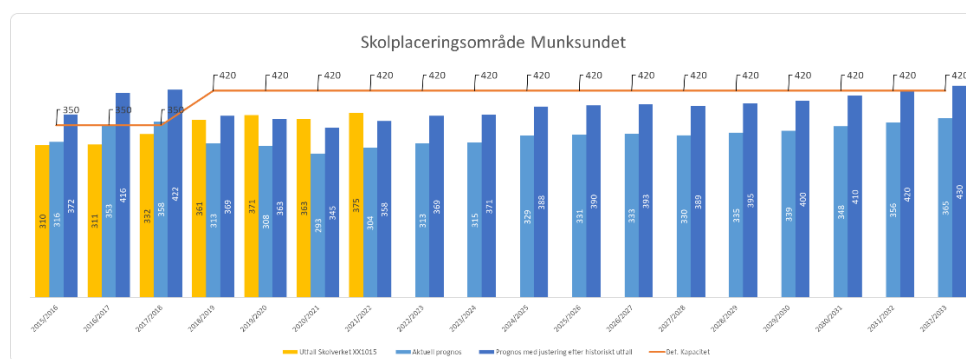
Permanent: Renovering klar 2024. Två klassrum blev klara under 2021 samt ytterligare 2 klassrum i B-delen 2022. När träningssärskolan flyttar till nya lokaler 2026 kan skolan utöka med ytterligare x antal klassrum. **För att kunna utöka hela skolan med fler elever i varje årskull.**

5.2.9. Munksundets placeringsområde

Munksundsskolan flyttade in och startade sin verksamhet i den nybyggda skolan i februari 2018. Arbetet med skolgården blev färdigställt till sommaren 2018. Upplevelseförvaltningen har byggt en idrottshall på Enavallen som invigdes under hösten 2018 där skolan är hyresgäst dagtid. Sedan starten 2018 kan vi i

statistiken se att det funnits fler platser än barn på skolan. Men detta beror på att verksamheten fyllt på underifrån och det har tagit några år att fylla skolan.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i Munksundets placeringsområde under perioden 2015–2032.

Planerade förändringar

Temporära: Inget behov.

Permanent: Inget behov.

5.2.10. Hummelsta placeringsområde

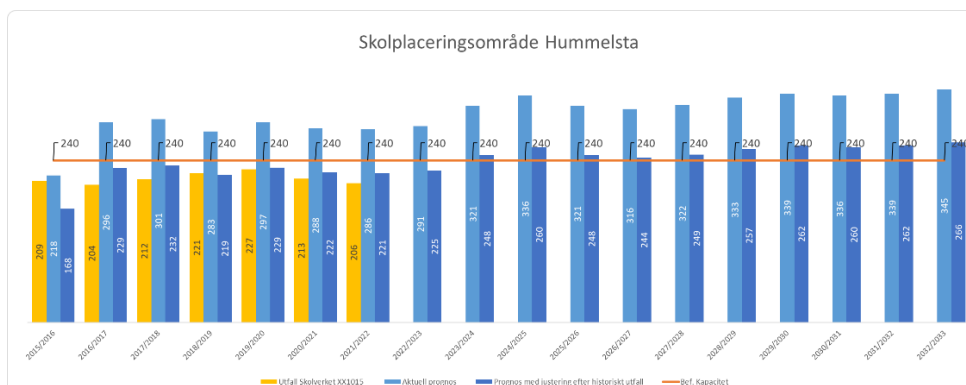
Enligt befolkningsprognosen skulle inte alla elever i Hummelstaskolan få plats idag på skolan. Men precis som på förskolan så väljer ca 23% att placera sina barn i andra skolor i staden. Den största orsaken är att upptagningsområdet är stort och för många hushåll är det lika långt eller närmare till Enköping än till Hummelsta.

Trendkurvan visa ändå att fler barn kommer till skolan och den nya förskolan kommer också kunna avlasta skolan lokalmässigt framöver då skolan kan nyttja övervakningen på förskolan till förskoleklass om behovet finns.

Det finns också möjlighet att renovera lokalen på andra sidan gatan som vi idag hyr in till skolan.

Mindre anpassningar i utemiljön har gjorts under 2019–2020 så att skolan ska kunna utnyttja utemiljön bättre för idrotten, i enlighet med skolans riktlinjer kring hälsa och rörelse.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2015–2032 för Hummelstas placeringsområde.

Planerade förändringar

Temporära: Inget behov.

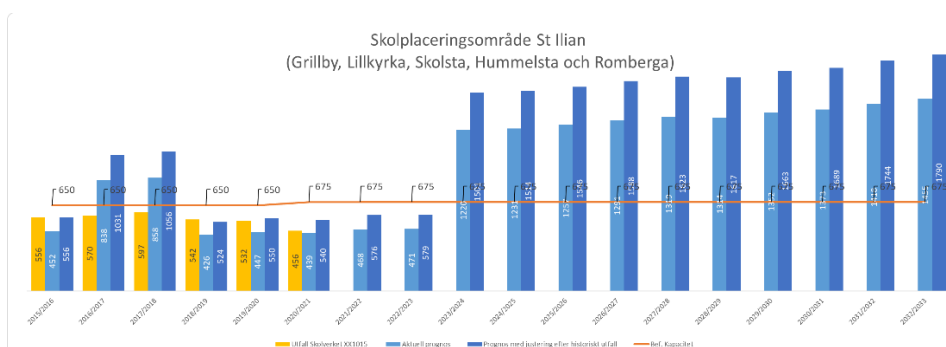
Permanent: Vidare dialog kring strategiska lösningar för att klara lokalbehovet framöver.

5.2.11. S:t Ilians placeringsområde

Upptagningsområdet för S:t Ilian årskurs 7–9 är Lillkyrka, Grillby, Skolsta, Romberga och Hummelsta. Tidigare gick även elever från Enöglaskolan på S:t Ilian. Men i och med att Enöglaskolan nu blivit en F-9 skola så finns lite överkapacitet på S:t Ilian. För att lösa platsbristen på Rombergaskolan så har beslut tagits på att evakuera Rombergas elever årskurs 4–6 till en del av S:t Iliansskolas lokaler. Flytten skedde sommaren 2020.

Under 2020 gjordes även insatser för att förstärka utemiljön för ett större åldersspann.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i S:t Ilians placeringsområde under perioden 2015–2032. Bilden blir lite missvisande då även elever från Rombergas placeringsområde räknad med. De kan även välja Romberga placeringsområdes skolor som du kan hitta mer info om på sid 47.

Planerade förändringar

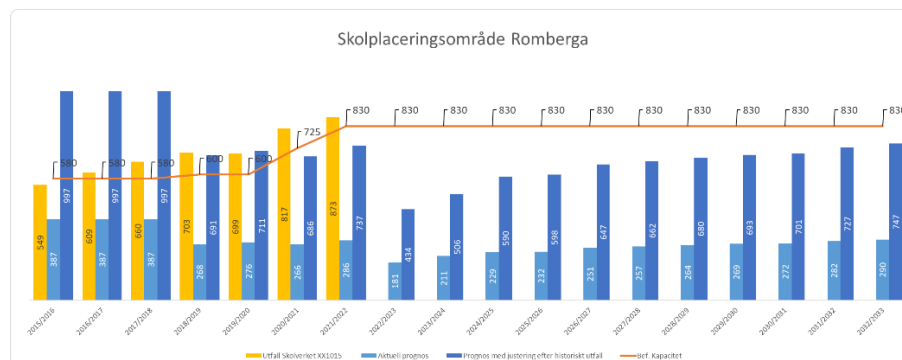
Temporära: Inget behov.

Permanenta: Stamreovering planerad under 2022–2023.

5.2.12. Romberga placeringsområde

Romberga placeringsområde har idag fler elever än vad som får plats på skolan. För att lösa platsbristen så har Rombergaskolan årskurs 4–6 evakuerats till S:t Ilians lokaler och startade sina klassar där ht-20. I det fortsatta arbetet med befolkningsprognosen behöver en permanent lösning utredas och även status på fastigheten klargöras. På längre sikt kan ytterligare klassrum behövas. En lösning på detta skulle kunna vara att upplevelseförvaltningen bygger en idrottshall i närområdet och då kan skolans befintliga idrottshall ställas om till klassrum. I placeringsområdet finns också Kunskapsskolan. Därav att det är ett väldigt stort flöde in till området. Kunskapsskolan utökade sina lokaler 2020 och har idag plats för ca 550 elever.

Figuren nedan visar befolkningsutveckling i Rombergas placeringsområde under perioden 2015–2032. Prognosbilden blir lite missvisande då flera elever rör sig till S:t Ilians placeringsområde och går i skolan där. Se mer sid 46.

Planerade förändringar

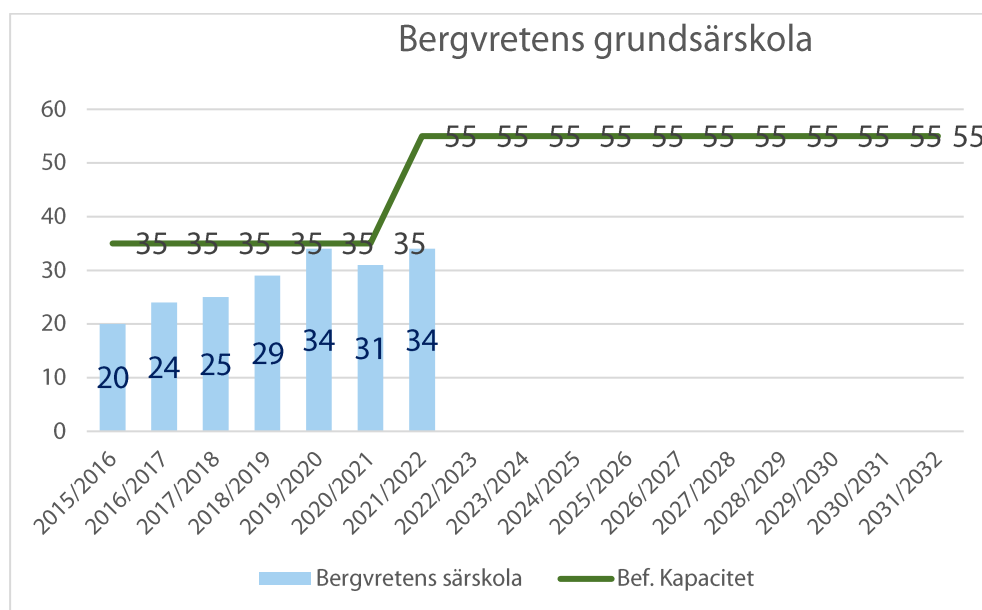
Temporära: Evakuering av årskurs 4–6 till S:t Ilian.

Permanenta: Utredning av fastighetens status och långsiktig lösning för elevantalet i placeringsområdet.

5.2.13. Grundsärskolan

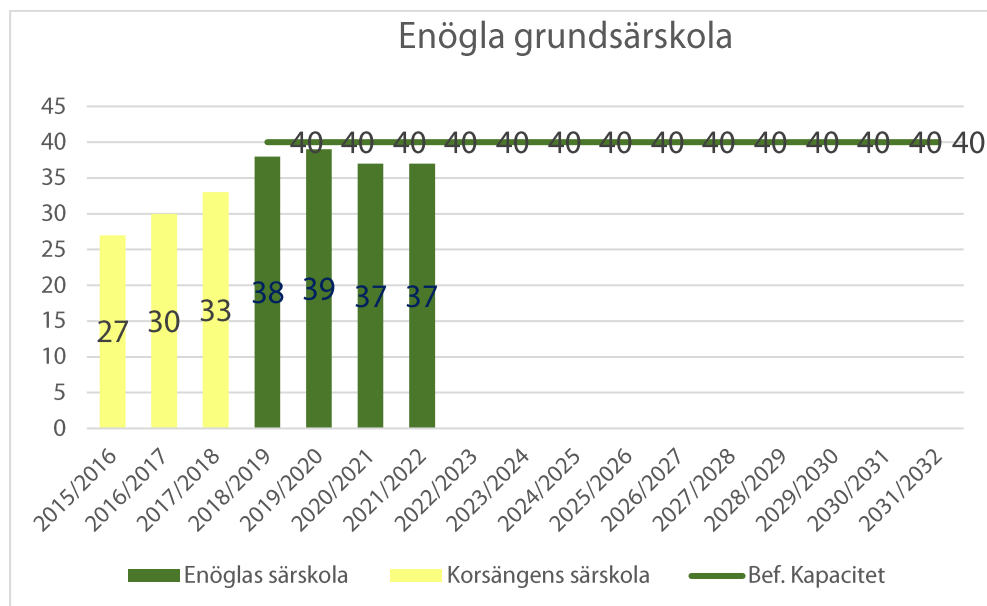
Grundsärskolan har idag sin verksamhet på Enögla och kallar sig Enöglaskolans grundskola. Bergvretens träningsårskola ligger idag ihop med Bergvretens skolan men kommer tillsammans med grundskolan flyttas med till den nya skolan som byggs i västra Enköping 2026. Kapaciteten på respektive skola är svår att fastställa eftersom den beror på varje elev individuella behov. Även hur lokalerna måste anpassas till hjälpmedel etc. Idag är träningsårskolan trångbodd och fram till att den nya grundskolan står klar kommer verksamheten tillfälligt utöka sin verksamhet i gamla Petterslunds förskolas lokal.

Figuren nedan visar den faktiska elevutvecklingen på Bergvretens träningsårskola under perioden 2015–2021.

Figuren nedan visar den faktiska elevutvecklingen på Enögla grundskola under perioden 2015–2021.

2020–2022

5.3. Framtida utveckling och pågående projekt

5.3.1. Framtida behov och utveckling

Med insikten att bra verksamhet inte har med tur och tillfällighet att göra arbetar vi för att bygga en ny grundskola i Enköping som ger möjlighet för elever att utveckla sitt allra bästa jag. Att vår verksamhet, precis som övriga samhället, är i ständig utveckling förutsätter en modig organisation, en organisation där alla tar personligt ansvar för uppkommet resultat. En organisation som inte kan leta lösningar i dåtid gällande de faktiska utmaningar vi står inför. Vår verksamhet står aldrig still och det är så vi vill ha det. Så länge det finns elever i skolan kommer vi att sträva efter förnyelse och förbättring.

Den nya grundskolan ska bestå av attraktiva lärmiljöer och bjuda in till ett ständigt lärande, ett lärande som inte begränsas till skolans lokaler. Eleverna ska trivas, känna sig trygga och inspireras till höga ambitioner och goda resultat. Grundskolan ska rymma och vara anpassad till en mångfald av elever med olika bakgrund och förutsättningar. Lärmiljön i byggnaden ska bidra till förbättrade studieresultat för elever. De nya lokalerna ska utformas för att kunna bidra till uppsatta mål, sträva mot visionen och uppfylla givna ekonomiska riktvärden samt utformas ändamålsenligt, hållbart och kostnadseffektivt. Den hållbarheten visar sig genom minskad klimatpåverkan, låg vattenförbrukning och mängden köpt energi.

Grundskolan ska vara ett nav i lokalsamhället genom att fler verksamheter än enbart skolverksamhet samsas om lokalerna på ett smart och hållbart sätt. Vi skapar en skola som förenar elevens informella lärande med det formella. Människor som utbildas under den närmaste framtiden ska lära sig kunskaper och färdigheter för arbeten som kanske ännu inte existerar och kunna lösa

problem som vi ännu inte känner till. Det gör att lärmiljöer måste planeras så flexibelt att utbildningslokaler lätt kan anpassas till nya behov och nytt utbildningsinnehåll. Elevers ökande behov av individuella möjligheter till lärande gör att både organisation av utbildning och lokaler måste planeras flexibelt och olika för att skapa lika förutsättningar. Vilka grupper av människor som kommer att vistas i framtida utbildningslokaler kan vi inte med säkerhet veta. Detta är ytterligare ett skäl för att planera nya lokaler för flexibelt utnyttjande.

Nya lokaler kan planeras för att kunna användas av olika verksamheter. På så vis ges förutsättningar för ett effektivt lokalutnyttjande med lägre hyror för verksamheterna. Grundskolans organisation av verksamheten går mot en mer flexibel och differentierad undervisning.

Anpassningar av vissa gemensamma ytor och vissa undervisningslokaler genom sektionsindelningar för läs, brandskydd och larm kan göra lokalerna möjliga att utnyttja på kvällstid för studiecirklar, sammanträden och sammankomster och på helger för övernattnings i samband med lägerarrangemang. Större samlingslokaler kommer att kunna användas för föredrag, musik- och teaterarrangemang beroende på hur lokalerna kommer att utrustas. Enköpings grundskolor vågar gå före: vi har sedan fem år tillbaka central rättning av nationella prov. Vi arbetar med individens progression - ett tydligt invärde i förskoleklass och ett tydligt utvärde i år 9 – som utgångspunkt för vår dialog kring kvalitet. Den nya skolan ska bejaka och skapa nya möjligheter för den redan påbörjade resan.

För att under de närmaste tio åren kunna tillgodose minst 1200 nya barn och deras behov av skollokaler, behöver fantasifulla lösningar prövas. Detta kan kräva omorganisation i befintlig verksamhet så att de lägre årskurserna i grundskolan kan vistas i mer traditionella miljöer medan äldre elever, som kan tillgodose sig mer av närmiljön än skolmiljön, kan befinna sig i ett mer digitaliserat sammanhang.

Goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar i nya enheter bör rymma minst 200 elever men gärna runt 400 elever.

I nybyggnationer av skolor behöver förskolans behov räknas in. Finns möjlighet att bygga en skola och en förskola i samma byggnad skapar vi flexibilitet för framtiden, om barngruppernas storlek förändras.

För att tillgodose behovet av platser de närmaste tio åren så behöver grundskolan hitta en balans mellan att privata aktörer etablerar sig i Enköping, investera i nybyggnationer och inhyrningar. I och med att Enöglaskolan utökar sin kapacitet i en nybyggnation på gamla Västerledens skolområde och Korsängsskolan utökas sin kapacitet med närliggande B-huset och sedan

2020–2022

eventuellt C-huset så ser vi att vi har täckt en del av behovet. Men ytterligare en grundskoleenhet behöver byggas runt 2025.

Tabell 5.3.1. Nyckeltal för samtliga grundskolor i kommunen. För fristående grundskolor anges endast antal elever 2021.

Skola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna
Örsundsbro (F-9)	K	500	537
Skolsta (F-6)	K	225	219
Korsängen (F-9)	K	900	719
Fjärdhundra (F-9)	K	500	337
Grillby (F-6)	K	200	179
Lillkyrka (F-6)	K	170	150
Enögla (F-9)	K	550	511
Bergvreten (F-9)	K	725*	743
Munksundsskolan (F-6)	K	420	372
Grundsärskolan (F-9)	K	45	44
Träningsärskolan (F-9)	K	45	39
Hummelsta (F-6)	K	240	211
S:t Ilian (7–9)	K	560**	331
Romberga (F-6)	K	200***	273
Kunskapsskolan (4–9)	P	630	539
Entréskolan (4–9)	P	120	130
Robinson Fanna (F-5)	P	72	81
Robinson Husberg (F-5)	P	72	86
Robinson Svedia (F-5)	P	72	81
Robinson Vårfru (6–9)	P	164	168
Summa		6385	5750

* kapacitet inklusive tre klassrum som byggts till 20/21. Ytterligare två klassrum blir klara 2022 samt ytterligare fem klassrum 26/27.

** Del av skolan är utlånad till Romberga åk 4–6.

***Romberga åk 4-6 är i S:t Ilians lokaler

5.3.2. Pågående projekt

I investeringsbudgeten 2021 samt i planeringen för 2020–2030 finns flera pågående projekt.

Tabell 5.3.2. Samtliga pågående projekt inom grundskola

Skola	Beskrivning av pågående projekt	Investeringsbudget
Bergvretenskolan	Renovering klart 2023/24	
Lillsidanskolan	Beslut klart 2026	Upphandling 2023
Örsundsbroskolan	Programhandling	markeringsbelopp
Ny skola Enköpings tätort	2027	markeringsbelopp

5.3.3. Framtida placeringar av grundskolor

När vi analyserar befolkningsprognosen så ser vi att den största ökningen av elever sker i Enköpings tätort. Tidigare har en platsanalys gjorts som pekat ut förlängningen av korsängsfältet som en bra placering, kallad Husberg. Där finns närhet till idrottshuset och ev möjlighet för upplevelseförvaltningen att utöka området om det finns behov av fler lokaler för idrottsundervisning. Placeringen har en naturlig knutpunkt mellan flödet in från de södra kransorterna och Bredsand. En förstudie är beställd för att hitta möjliga placeringar av en grundskola i Enköpings tätort.

6. Westerlundska gymnasiet

Fotograf: Thomas Henrikson

I Enköping finns idag en gymnasieskola, Westerlundska gymnasiet. Det är en stor skola med ca 1300 elever och placerad i olika lokaler i centrala delar av staden. Här finns också gymnasiesärskola som har tre olika nationella program och ett individuellt program.

2020–2022

Bilden visar lokalisering av gymnasiets lokaler i kommunen.

Enligt den statusutredning som gjordes 2016 så måste D- och E-husen på Sandbrogatan ersättas. Gymnasiet har i dag även verksamhet utspridd på Korsängsgatan i A- och C-huset Nyborg, Novisen och Kulturskolan. Beslut är taget på att bygga ett nytt gymnasium som ska stå klart 2024. Den nya byggnaden kommer placeras bredvid den nuvarande på Sandbrogatan. Nya gymnasiet byggs för 1600 elever men med möjlighet att i framtiden kanske vara uppåt 2000 elever inskrivna på skolan samtidigt. En del av skolan behöver placeras där F-huset står idag. Därför kommer dessa elever evakueras under 2020/2021. Fordonsprogrammet som varit placerat i F-huset har flyttat permanent till en inhyrd lokal inom gångavstånd från skolan. För att också klara kapacitetsökningen kommande åren har paviljonger tillfälligt placerats i anslutning till skolan och började användas vid skolstart ht -20.

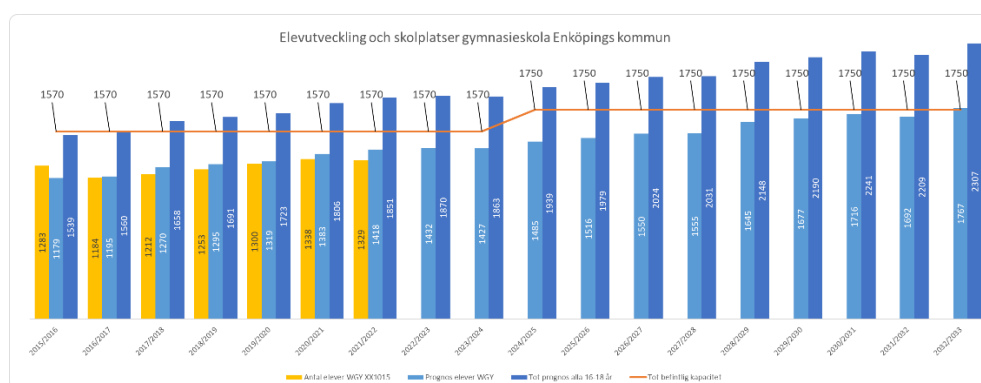
Ungefär 20–25 procent väljer att gå i gymnasium på annan ort. Siffran skiftar något då vi varje år ser en trend kring hemvändare under de första månaderna på terminen. Målet är att fler elever ska välja Westerlundska gymnasiet och då är det viktigt att i framtiden ha flexibla lokaler där det finns möjlighet att utveckla och utöka verksamheten. De delar som även kommer ligga på andra platser

2020–2022

fortsättningsvis är förutom fordonsprogrammet, byggprogrammet samt restaurang och livsmedelsprogrammet.

En möjlighet till att effektivisera lokalanvändandet är att utveckla möjligheterna att digitalisera verksamheten och bedriva en del av undervisning på "distanst" samt skapa gemensamhetsytor som möjliggör detta. Under våren 2020 bedrevs den mesta av verksamheten under en period helt digitalt på grund av covid-19 och det har fungerat bra. Men det finns ett stort behov för gymnasieeleverna att träffas i personligen också. För att få kontakt med både lärare och medstudenter. Så en balans mellan distansstudier och närvaro på skolan är att föredra i framtiden. Verksamheten har också fått större förståelse för sitt behov i en digitalisering och den erfarenheten tar vi med oss in i nybyggnationen av ett nytt gymnasium. Andra möjligheter att utveckla verksamheten kan vara blockläsning eller schemaläggning som sprider sig över en större del av dagen.

Figuren nedan visar befolkningsutvecklingen för ungdomar 16–18 år, för perioden 2015–2032. Cirka 29 procent av gymnasieeleverna väljer gymnasieskola i en annan kommun augusti 2020. Men trenden visar också att ett visst antal elever alltid kommer tillbaka under de första månaderna av terminen. Utfallet visar att i tillslut valde 23% ett annat gymnasium.

Planerade förändringar

Temporära: Paviljong till år 2024 för att klara kapacitetsökningen närmaste åren.

Permanent: Ett nytt gymnasium byggs för 1600 elever och står klart 2024.

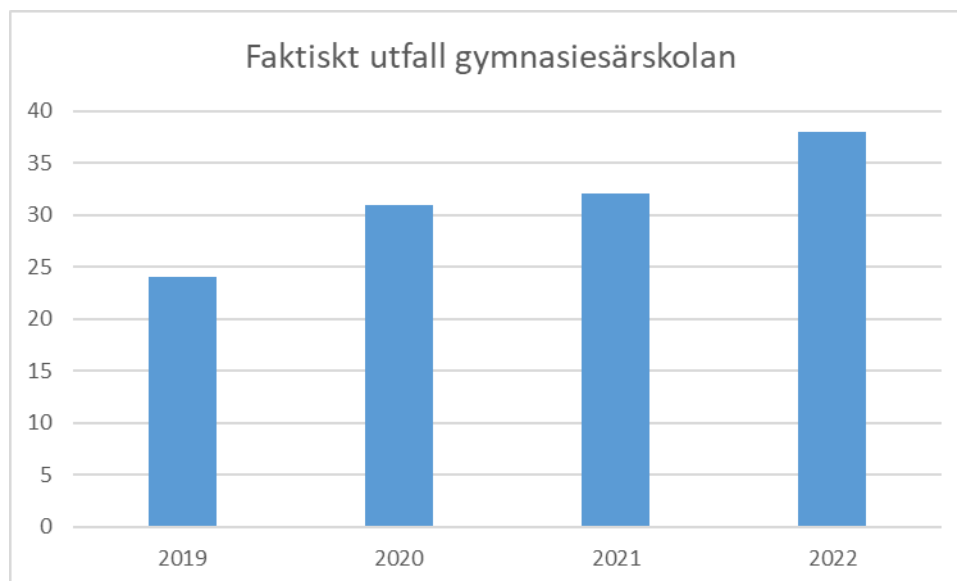
Tabellen nedan visar nyckeltalen för Westerlundska gymnasiet.

	Antal elever 2016	Antal elever 2017	Antal elever 2018	Antal elever 2019	Antal elever 2020	Antal elever 2021	Prognos 2022
Westerlundska gymnasiet	1184	1212	1253	1300	1338	1329	1432
Ökning från föregående år		28	41	47	45	-9	

6.1. Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan ligger inne i E-huset på Sandbrogatan idag. Här finns tre olika nationella program och ett individuellt program. Eleverna på det individuella programmet kommer från grundsärskolan samt träningsårskolan. Eleverna på de nationella programmen kommer från grundsärskolan samt särskoleintegrerade från grundskolan. Gymnasiesärskolan kommer flytta med in i det nybyggda gymnasiet och bli en integrerad del av nya byggnaden precis som de är idag. I nybyggnationen kommer också LSS verksamheten som bedrivs på eftermiddagar/kvällar/helger/lov för dessa elever vara.

Bilden nedan visar det faktiska utfallet på gymnasiesärskolan. Idag väljer 13,5 % en annan gymnasiesärskola än den i Enköping.

7. Vuxenutbildningscentrum

Fotograf: Tina Engström

Vuxenutbildningen finns idag samlad i en ny lokal på Östra Järnvägsgatan som kallas Kompetensmagasinet. Här finns yrkeshögskolan, komvux, lärvux, integrationsenheten, SFI och jobbcentrum. Det kommer bli en stor vinst för alla verksamheter att finnas på samma ställe och i och med det ha möjlighet att samverka kring lokaler och personal. Flytten till nya lokalerna skedde under

våren/sommaren 2021. Servicepoolen och OneDotZero har egna lokaler som är anpassade efter deras specifika behov.

7.1. Komvux, SFI, Lär vux

Lokalerna på Kompetensmagasinet är en blandning av större och mindre rum samt öppna studieytor. Här samverkar alla verksamheter för ett bättre lokalutnyttjande. YH och Lär vux har tex användning av gamla hemkunskapsalen etc. Att ha alla verksamheter samlade på ett ställe skapar med flexibilitet över åren beroende på om en del ökar/minskar i elevantal.

7.2. Yrkeshögskola

Yrkeshögskolan (YH) har sin verksamhet i en del av Kompetensmagasinet och flyttar in sommaren 2021.

YH:s elevantal kan variera från år till år beroende på vilka utbildningar som bedrivs och hur efterfrågan ser ut. Därför är det viktigt att verksamheten finns i anslutning till vuxenutbildningscentrum för att kunna samutnyttja klassrum, konferensrum, personalrum samt administration.

I den nya fastigheten som verksamheten flyttar till 2021 finns också en utemiljö som kommer vara en tillgång för trädgårdsmästarutbildningarna. Här kan de bygga upp och riva tillfälliga installationer och även ha längre projekt pågå utan att behöva flytta dem. Det finns också ett önskemål om att ha ett växthus på gården.

7.3. Integrationsenheten

Integrationsenheten har sina lokaler tillsammans med övriga vuxenutbildningen på Kompetensmagasinet. Ytorna är anpassade för arbetsplatser, mötesrum och större gemensamma ytor.

7.4. Arbetsmarknadsenheten (AME)

AME bedriver delar av sin verksamhet på Jobbcentrum och den delen kommer vara med i flytten till Kompetensmagasinet. Sommaren 2020 flyttade servicepoolen till nya lokaler på Malmagatan. Här finns möjlighet att utveckla verksamheten med andra tjänster och alla bilar inom kommunen som ska genomgå en rekonditionering gör det här. På Malmagatan kommer bilarna stå säkrare än de gjorde tidigare då verkstaden finns innanför ett inhägnat område. I samma lokal på Malmagatan har också förskolebussarna sitt garage. Under 2021 tillkom en ny verksamhet till utbildningsförvaltningen. Det är

OneDotZero som bedriver sin verksamhet på Badhusgatan. OneDotZero är en verksamhet som arbetar med att erbjuda tjänster inom digital media och IT-relaterade tjänster till kommunala enheter. Tjänsterna kan bestå av film, foto, särskild programmering, digitala utbildningar eller liknande uppdrag. Verksamheten syftar till att hjälpa personer med NPF-problematik till social utveckling och anställning inom kompetensområdet.

8. Giltighetstid och elevyta

Lokalbehovsplan nr: 2

Upprättad: september 2020

Reviderad: september 2022

Gäller för tiden: 2020–2022

Nästa revidering senast: september 2023

2019-02-28

Elevyta

Utifrån skolförvaltningens önskemål har en definition av elevyta tagits fram.

Definition av elevyta

Elevytan är den lokalarea, LOA, som elever brukar och har tillgång till. Dock ej kommunikationsytor för transport i höjdded.

Förtydliganden och uppdelningar

Om objektet har en gymnastikdel ska denna redovisas separat.

Elevyta	Övrig yta
Kommunikationsyta som används av elever*	Kommunikationsyta som enbart används av personal
Entré och vindfång avsett för elever	Trapphus, hiss, kommunikationsyta för transport i höjdded
Kapprum avsett för elever	Entré och vindfång avsett för personal
Toalett avsett för elever	Kapprum avsett för personal
Skötrum	
Klassrum	Toalett avsett för personal
Grupprum	Tillagningskök, diskrum
Allrum, öppen studieyta	Installationsutrymme, undercentral, fläktrum, el, tele, data, soprum
Fritids	Städ
Matsal, cafeteria	Verksamhetsförråd
Skolhälsovård, studievägledare, väntrum	Personalrum

2019-02-28

Bibliotek	Samtalsrum
Aula	Kontor
Lekrum	
Gymnastik	Gymnastik
Kommunikationsyta som används av elever*	Kommunikationsyta som enbart används av personal
Gymnastikhall	Personalrum, omklädningsrum, dusch, toalett
Omklädningsrum, dusch, toalett	Verksamhetsförråd
	Installationsutrymme, undercentral, fläktrum, el, tele, data
	Städ

*Ej för transport i höjdlid

www.enkoping.se